

TANEČNÍ ROZHLEDY

Ročník II.

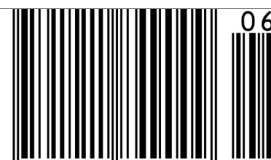
Časopis o soudobém tanci

Číslo 6/červen 1998

Cena 25,-Kč

ISSN 1211-8494

9 771211 849009

06

X. Mezinárodní festival soudobé
taneční tvorby a pohybového divadla

TANEC PRAHA '98

16. června - 2. července 1998

June 16th - July 2nd, 1998

Věčné téma, aneb Úvodník bez řešení

Květen s přidruženými dny okolních měsíců by se dal označit jako měsíc tanečních přehlídek (neprofesionálních). A co bývá na všech přehlídkách rok co rok nejdiskutovanější téma? Z různých pohledů a z různých pohnutek, (většinou jednotlivými hlasy) se nakonec terčem kritiky a hodnocení stává samotná porota (můžete zvolit i pojmenování lektorský sbor, jestli vám to vyhovuje).

Co jsem vyslechl za dobu, kdy jezdím jako fanda tance na dětské i „dospělé“ přehlídky scénického tance a soutěže ZUŠ, nejrůznějších stesků na práci porot a kolikrát jsem i sám zvolal onu pověstnou větu: „To snad není možné!“

Připomínky vedoucích souborů a učitelů ZUŠ k práci porot tvoří tradiční věčné téma těchto dnů. Občas se ke mně některé výhrady donesou a mě tedy nezbyvá, než se pokusit toto ožehavé téma zpracovat a alespoň zapsat. Nakonec i to má cenu jako výchozí bod pro nápravu, nebo jako historický fakt pro ty, kteří se za dvacet let budou těšit z toho, že už nemají naše problémy.

Co je nejčastěji kritizováno na práci porot?

- někdy malý počet porotců (tři je málo)
- malý odborný odstup poroty, učitelky tance z jednoho okresu hodnotí nezřídka učitelky tance z okresu sousedního, nebo téměř sousedního. Navíc se může stát, že učitelka s menšími výsledky hodnotí kolegyni, která může mít výsledky práce lepší
- v porotách někdy chybí zástupci mimotanečních uměleckých disciplín (divadelníci, scénografové), ale volá se i po zástupcích oborů zcela odlišných - v lektorských sborech by mohli mít poradní hlas i herci, malíři, sochaři, atd.
- výhrada je k poměrně stálému složení porot, kde se neobjevují často nová jména
- málo se v porotách objevují pedagogové konzervatoří (na to kolik jich u nás máme) a pedagogové HAMU
- obecná výhrada je k tomu, že „moderní tanec předbíhá myšlení klasikářů“, takže se může stát, že avantgardnější dílko je převálcováno klasičtějším

- sice občas člověk slyší volání po „přesahu“ žánrů, ale v praxi opět může „novátor“ narazit na konzervativní porotu
- poroty někdy předem nezdůrazní dostatečně kolik postupů a proč může být, zkrátka chybí komunikace směrem k soutěžícím, třeba přes moderátora, eventuálně předtištěné letáčky rozdávané na místě, právě tak je důležité po soutěži provést kvalitní pohovor se zúčastněnými a vysvětlovat a vysvětlovat
- jako pozorovatelé by mohli k práci porot být zváni studenti z nejvyšších ročníků konzervatoří, postupně by se tak mohla objevit nová generace nejmladších porotců
- protože hodnocení stejně technicky kvalitních, ale stylově odlišných prací (moderna versus klasika) spočívá v subjektivním názoru jednotlivých porotců, je zapotřebí do porot zvát lidi vycházející z různých uměleckých prostředí
- zaslechl jsem i volání po tzv. druhé porotě, zcela laické (ve složení např. učitel, úředník, řidič), která by za „obyčejné lidi“, neposkrvněné předchozími uměleckými zážitky z oboru, vybrala to, co by se jí prostě líbilo.

Tolik výčet základních připomínek, které se v závislosti na kvalitách porot v nejrůznějších kombinacích (někdo klade důraz víc na to, druhý na ono) objevují téměř pravidelně.

Co dělat??? A zase jsme tam, kde ostatně všichni. Nejsou peníze. Budou-li prostředky, nic nebrání tomu seznat kvalitní mnohočetnou porotu. Třeba se toho jednou dočkáme. Organizátoři a další zasvěcení jsou zatím rádi, že taneční akce vůbec přezívají. Možná i vy čas od času zaslechnete, jak ve vašem okolí končí nějaká kulturní akce, protože se na ni prostě neseženou peníze.

Ale vraťme se k porotám. U kvalitních, dobře provedených choreografií i u nejhorších tanců se určitě verdikt poroty shodne i s názorem pléna. Potíž vznikne vždy kolem „středu“. Tam se potom ukáže kvalita i autorita poroty i její pedagogický takt.

Co říci závěrem těchto poznámek bez řešení k práci porot? Doufám, že se na mě pání a paní porotkyně nenaštvali, protože jsou samozřejmě poroty pracující bez výhrad, a na druhou

stranu i na nejlepší porotu se někdo může zahledět ukřivděně... Na druhou stranu si přiznejme, že problém „porota“ existuje.

Jediným řešením je dělat choreografie lepší a lepší, vychovávat zánícenější tanečníky, koneckonců tance se nestaví pro porotu ale pro diváckou obec. Potíž je v tom, že pro některé soubory jsou přehlídky jednou z mála možností prezentovat svou práci navenek. Potom vnímají jakékoliv hodnocení daleko citlivěji.

Mirek Němec

Jedna z hvězdných porot: (zprava) P.Kozák, Jiřina Mlíková, P.Šmok, Ivana Kubicová a Zdeněk Prokeš, zcela vpravo Iva Švarcová z ARTAMY Praha (TANEC, TANEC... 95')

Foto: Pavel Štoll

Fotografie na titulní stránce:
Šárka Vrašťáková na semináři Jana Kodeta
Foto: Bohumír Džubej - BoD

MIMI FORTUNAE se představují

V rámci mapování brněnské taneční scény jsme se domluvili se zástupci souboru MIMI FORTUNAE na setkání v Brně, abychom si v klidu popovídali o činnosti tohoto tanečního divadla. Setkání bylo romantické - protože jsme se vůbec neznali, poznávacím znamením měla být žlutá bunda vedoucí souboru Michaela Blažkové. To jsme ještě netušili, že v krásném jarním dopoledni bude žlutá u brněnských dívek preferovanou barvou v oblečení... Poté, co jsme cestou k místu schůzky minuli pěkné kvantum plakátů, zvoucí na představení Mimi Fortunae, náš respekt k tomuto souboru rostl s každým krokem. Po šťastném shledání (nakonec jsme přece jen nemohli jeden druhého přehlédnout - viz intuice) jsme si hodinku popovídali v jedné z brněnských cukráren s Michaelou Blažkovou (výkonnou vedoucí Mimi Fortunae), Patrikem Doležalem a Petrem Florianem.

• Jak byste představili váš soubor někomu, kdo ho vůbec nezná?

„Taneční divadlo MIMI FORTUNAE existuje už 13 let. Začínalo jako soubor historických tanců. Prvním velkým celovečerním představením bylo dílo „Teď na krk oprátku ti věší“ ze života Fr.Villona. Představení bylo prokládáno stylizovanými renesančními tanci. Určitým předělem se stala návštěva našich tanečníků na semináři moderního tance v rámci MTT Praha. Tam je moderna jak se říká „chytla“. Od té doby děláme jak historii, tak modernu.

Novější představení jsou představeními moderního tance, v současné době máme dvě celovečerní představení: „Malý princ“ a „Ptáci“.

• Mohli byste přiblížit tato představení?

„Ptáci“ jsou představením, kde vycházíme z techniky Erika Hawkinse, hudbu složil Thomas Clark, skladatel z USA, z Dallasu. Hudbu nám zaslal po diskuzi s naší hlavní choreografkou, ale on viděl to představení až na premiéře. Premiéru sám dirigoval, je to už pět let. Vloni jsme měli obnovenou premiéru tohoto představení, choreografie byla malinko pozměněná v rámci toho, že se přece jen obměnilo osazenstvo souboru. Představení hrajeme dodnes, plakáty, které jste viděli ve městě jsou také na tento taneční koncert.

Malý princ měl premiéru v květnu 1995, hudbu k němu složil brněnský skladatel Petr Klán. Shodou okolností Malého prince viděl poprvé až před týdnem v Divadle Bolka Polívky, protože hned poté, co hudbu složil a předal nám ji odjel na dlouhodobou stáž do USA. Malý princ vychází z různých technik, je v něm něco z Limona, něco z Hawkinse, něco z „grahamky“ a něco málo klasiky k tomu.

• Kolik máte členů?

„Asi dvacet. Kluků máme devět a zbytek je holek. Přijdou k nám buďto z tanečních kursů, které pořádáme, nebo z konkursů. Letos jsme dělali konkurs v září, protože jsme potřebovali obnovit stav holek. Naše kursy probíhají každoročně a na závěr kursů pořádáme taneční dílnu, kde je cvičení jak improvizace, nebo techniky a podle toho, jak se nám kdo zdá talentovaný, toho vybereme. Někteří tančí jen historické tance - postup je takový, že v historických tancích všichni začínají, potom se teprve přechází na modernu. V historii se člověk naučí hrát a není tak technicky náročná jako moderna.

Věkový průměr našeho souboru vypadá následovně: Nejmladší naše členka má 21 let a nejstarší naše členka a zakladatelka Hana Smičková - Látalová, která je zároveň naše umělecká vedoucí a hlavní choreografka, má 38 let.

Tuto sezónu se náš soubor podstatnou mírou obnovil, řada členů odešla a vlastně i proto se dělal nový konkurs. Možná snad i polovina členů je nových.“

• Co si mám představit pod pojmem konkurs? Kolik lidí se ho zúčastní?

„K našemu překvapení přišlo opravdu hodně zájemců, počet se blížil pětadvaceti. Někteří to vzdali sami v průběhu konkursu, když zjistili, že se nejedná o žádné diskotance a nic podobného, ale postupujících do dalších kol bylo stále ještě 15. Bylo opravdu z čeho vybírat.“

• Máte kde zkoušet?

„Máme. My jsme byli dlouhou dobu tanečním divadlem Muzea města Brna, které bylo tehdy naším zřizovatelem, ale v rámci změn, ať už ekonomických, nebo i jiných jsme se od ledna letošního roku odpojili a ztratili jsme dosavadní prostory ke zkoušení. Původně jsme zkoušeli na hradě Špilberku, potom na „muzejce“. O tyto možnosti jsme s naším odchodem přišli.

Spojili jsme se s Tanečním centrem pedagogické fakulty Masarykovy univerzity, Ústav tělesné kultury a trénujeme v jejich prostorách. Máme k dispozici 1x týdně baletní sál a dvakrát týdně učebnu s dostatečným prostorem. Míváme soustředění v Múdacentru Brno, to je další náš novodobý partner. Poskytli nám i prostory nového divadla v bunkru, které budeme naším představením rozbihat. Jsou to prostory pro zhruba 120 lidí, které si upravíme pro naše potřeby.“

• Co budoucnost a perspektivy?

„Doufáme, že MIMI FORTUNAE bude existovat hodně dlouho. Z nejbližších perspektiv chystáme představení, které bude založeno na českých baladách, představením bude prolínat téma smrti a choreografkou bude opět Hana Smičková - Látalová. Premiéra by měla být ještě koncem tohoto roku. Chystáme spoustu představení nejen u nás, ale měli bychom jet reprezentovat Brno i do Německa, kam vezeme historické představení, nebo pojedeme do Holandska.“

• Zahraniční zájezdy jsou vždy atraktivním tématem. Vyprávějte, co máte za sebou.

„Soubor byl v minulosti dvakrát v Indii, ve státu Pandžáb. Potom byl soubor na divadelním festivalu ve francouzském Avignonu, tam se hrálo už zmíněné představení ze života Fr.Villona. Několik zájezdů bylo na Slovensko - tam jsme se mimo jiné zúčastnili v Bratislavě choreografické soutěže a Hana Smičková - Látalová zde získala cenu za choreografii Slova. Dvakrát vyjel soubor do Litvy. Na začátku loňského října jsme hráli Malého prince v Kaunasu, kde jsme byli na festivalu moderního tance.“

• Přiblížte nám atmosféru litevského festivalu moderního tance.

„Bylo to tedy opravdu moderní. Některé choreografie už neměly s tancem až tolik společného, zkrátka avantgarda... Rozkopávání plechovek na jevišti, běhání po jevišti, válení se...“

U našich choreografií se snažíme o nějaký děj, jsou o něčem, kdežto „litevská“ moderna byla „chůze po ulici“ a nic. Je otázka, co představují díla avantgardy - někdy jen nápad, bez příběhu, nějaký těžko zachytitelný pocit... Často je vidět, že tanečníci prožívají svůj tanec opravdu hodně, až nadoraz, ale divák se neorientuje.“

• Mohlo vás to v něčem ovlivnit, inspirovat?

„Inspirace se objeví vždycky, ale spíše jde o to, že my se snažíme udržet

I tanečníci mají rádi zákusky, největší porce však patří našemu dvornímu fotografovi

Foto: BoD

Petr Florian, Patrik Doležal a Michaela Blažková z MIMI FORTUNAE u plakátu na své představení

Foto: BoD

Choreografie: Modlitba kamene

Foto: Dan Smítal

Fotografie z představení Malý princ

Foto: Patrik Doležal

Z gotických tanců - scéna Rvačka

Foto: Michaela Blažková

určitý profil našeho souboru. Jsme tím určitě povinnováni i svým divákům, kterých je opravdu dost. Na návštěvnost si nemůžeme stěžovat. Zatím jsme měli vždycky vyprodáno, až na jednu výjimku, kdy jsme hráli v Mariánských lázních náhradou za vyhořelé chebské divadlo. Ale tam chyběla reklama.“

• Už jste několikrát zmínili techniku Erika Hawkinse, kde a jak jste se s ní seznámili?

„V podstatě jsme tuto techniku měli „z první ruky“, protože nás jí učila přímo v Brně asistentka Hawkinse Sandra Combest z Dallasu.“

• To si Sandra Combest jen tak přijede za vámi?

„Je snad známo, že Brno má družbu s Dallasem a tak vzniklo spojení tamnější univerzity a naší školy. Thomas Clark se u nás objevil díky Sandře.“

• Daří se vám shánět prostředky na činnost, zájezdy?

„Když vystupujeme na hradech a zámcích s historickými kusy daří se nám vydělávat, dokonce můžeme říci že historie u nás sponzoruje modernu. Například do Litvy jsme jeli za své peníze.“

• Kdo u vás učí nyní techniku moderního tance?

„V současné době nemáme specializovaného pedagoga, jedním z našich pedagogů je v současné době naše členka Radka Kulková. Ta nás učí klasiku. Sama studuje taneční pedagogiku v Tanečním centru Praha u pana Antonína Schneidera. Na „grahamku“ jezdíme často na školení do Bralenu k paní Letenajové, nebo na letní školy s Bralensem do Luhačovic. Jedno období u nás učila Limona paní Kloubová, brněnská pedagožka.“

• Kolikrát týdně se scházíte na tréninky?

„Máme tréninky třikrát týdně tři a půl hodiny, k tomu ještě soustředění o víkendech, před představením navíc ještě sobotní „generálky“.

• V Brně máte jistě hodně příležitostí vidět scénický tanec, co se vám líbilo z poslední doby?

„Pražský komorní balet v choreografiích Pavla Šmoka - Holoubek, nebo V mlhách Petra Zusky, nebo choreografie Seul. Byli jsme se nedávno podívat na představení Búrka od Bralenu ve Zlíně. Jana Kekeňáková je báječná, David Strnad taky, některé choreografie se líbily víc jiné méně. Z českých souborů jsme viděli v poslední době na podzim Antares, na festivalu v Praze, kde jsme i my tančili. Co k tomu říci - jejich představení vyjadřuje spíše jen radost z tance, než cokoliv jiného.

V brněnském baletu je zážitek, když přijede někdo na hostování - výborný je Petr Zuska, když tančí ve Zvoníkovi od Matky Boží.

Ale všechny tyto koncerty a zážitky byly poněkud ve stínu toho, že po letech, kdy se v Brně nic moc nedělo, se tu najednou v krátkém časovém období objevily dvě velké hvězdy - Merce Cunningham Company a skupina Alvina Aileyho.“

• Účastníte se celostátních přehlídek scénického tance?

„Ne. Ale v minulosti se soubor Mimi Fortunae účastnil choreografických soutěží.“

• Vraťme se ještě k hudbě, u vás je to zajímavá témata, protože velmi často děláte na autorskou hudbu, psanou přímo pro váš soubor. Kdo s vámi spolupracoval ze známých brněnských autorů?

„K jedné z prvních moderních choreografií Modlitba kamene dělal hudbu Miloš Štědroň, brněnský muzikolog. Spolupráce s ním zprvu začala na bázi historické hudby, až pro nás napsal i věc úplně moderní.“

• Za jakých podmínek si vás může nějaký pořadatel, nebo soubor objednat?

„Záleží na dohodě. Samozřejmě u souborů se jedná o to, jestli by dál navazovala další spolupráce nebo ne. Rozdíl je i v tom, jestli by se jednalo o historické představení, nebo představení moderního tance. Na moderní představení potřebujeme dostatečně velké jeviště, aspoň základní světelné vybavení, aby byla k dispozici zvuková aparatura... Vedle zaplacení cestovného se potom můžeme dohodnout jak by vypadal honorář, nebo jestli by se jednalo o výměnné představení.“

• Chtěli byste říci něco na závěr?

Michaela Blažková: „Doufám, že o moderní tanec bude pořád mezi mladými lidmi zájem jako je teď, aby bylo odkud doplňovat členy souboru.“

Patrik Doležal: „Já jsem původně dělal pantomimu a odtud jsem přešel k tančení a tak bych si přál, aby se víc spojily žánry, pantomima, divadlo, tanec, aby se třeba i víc používal na jevišti lidský hlas.“

Petr Florian: „Zatím máme štěstí, že naše představení jsou vyprodaná. Ale co se Brna týká, nedaří se nám zjistit, kolik z toho jsou naši rodinní příbuzní a přátelé. Doufám, že počet přátel Mimi Fortunae do budoucna nebude klesat a těch ostatních že bude víc a víc.“

Děkuji za rozhovor. Povídalo by se dál a dál, ale protože činnost tohoto souboru je natolik pestrá, že by bylo škoda uzavřít povídání jedním encyklopediálním článkem, už přímo na místě jsme se dohodli, že se v budoucnu ještě sejdeme při nějaké zajímavé příležitosti. Takže se těším s Brňáky na shledanou!!!

-mn-

TANEČNÍ ROZHLEDY

Mé dojmy z Entrée k Tanci

Festival české a slovenské taneční tvorby *Entrée k Tanci* má již třiletou tradici. Během minulých let vystoupila na prknech hradeckých divadel pěkná řada tanečních skupin a umělců. Letos jich bylo opět požehnaně a ve čtyřech dnech tak mohl poctivý divák shlédnout opravdu „nabitý“ program. Zamotala-li z toho někomu hlava, nic se neděje. Já mám totiž v hlavě taky guláš a to jsem na podobné maratóny zvyklý. Takže rychle k věci, než budu mít všechno úplně promíchané.

Dálnice mezi Prahou a Hradcem Králové je dokonalé místo pro nejrůznější myšlenky. Silnice vám ubíhá pod koly a vy máte chvíli času přemýšlet až do chvíle, než vjedete na okesku za dálnici a začnete se potýkat se svátečními řidiči, rychlostním omezením v obcích a touhou už „tam“ konečně být. Do toho si sem tam zanádváte na toho vola před vámi a idyla opojení z rychlosti i plynulosti jízdy je ta tam.

Na dálnici mě napadlo, co vše mě v Hradci čeká. Práce pro Tanec Praha, výpomoc v odvozu zahraničních hostů buď do Prahy nebo z Prahy. Pomocná mobilní ruka, když je něco potřeba. A konečně má poslední role – role kritika. Dan pořád měnil kazety v přehrávači a Claudie mu ze zadního sedadla dávala opakovaně najevo, že jedna jako druhá jsou k neposlouchání. Úvahy se nakonec stočí zcela jiným směrem v momentě, kdy padne návrh na zakoupení piva. Poprvé v životě jsem byl nucen jako řidič pít nealkoholické pivo. Jak odporné!

K divadlu jsme dorazili v hodině dvanácté, tedy přesně v 19⁰⁰ hod., kdy začínalo zahajovací představení festivalu. První produkci večera „Nový cirkus“ **AS Project Company** bohužel nevidíme, jelikož se celá odehrává ve foajé divadla a my jsme pochopitelně přijeli pozdě. Před divadlem se v radostném objímání setkáváme se všemi známými, kteří shodou okolností také přišli až v sedm hodin. Je tak akorát čas na cigaretu a známé klábosení, jemuž vévodí otázka: „Jak se pořád máš?!“

Po vystoupení **AS Project Company** se dostávám do divadla, vše se dál bude dít na jevišti. Od důvěrných zdrojů se dovídám, že „Nový cirkus“ byla docela dobrá sranda.

Opona se otvírá a začíná část z „Posledního retra“ **Moniky Rebcové**. Ale znáte to. Výstřižek z čehokoli zůstane pouze výstřižkem. To platí i o této části. I když byla v celku kompaktní, pořád mnoha věcem chyběla návaznost a kontinuita se vším ostatním z celkové podoby celovečerního představení, kterým právě **retro** je. Ovšem i tak jste mohli obdivovat výkony hlavních protagonistů a hlavně pak Jana Kodeta v roli osudu (smrti), jehož pohybový slovník je skutečnou pastvou pro oči. A o čem celé **retro** je jsem psal v některém z minulých čísel *Rozhledů*. Stačí pouze nalistovat.

Igor Vejsada avízovaný v programu byl bohužel nemocen, takže přišla na řadu **Barbora Krýslová**, kterou mnozí mohou znát z minulých ročníků *Entrée k Tanci*, kde nijak výrazně nezazářila. Ostatně stejným dojmem působila i letos. Její choreografie „Pět minut“ má jediný klad. Je přibližně stejně dlouhá. Až po představení jsem si přečetl program a zjistil, že dílo bylo vytvořeno jako pohybová studie určená k přijímacím zkouškám na obor choreografie na berlínské Hochschule für Schauspielkunst. To je snad jediná omluva této pětiminutové nudy.

Šárka Vrašťáková je moje spolužačka na AMU a tudíž znám velmi dobře její choreografické práce. „Prší déšť“ je nejlepší ukázkou jejího křehkého dívčího myšlení. Šárka je prostě poetická duše. Nostalgie nad zašlým mládím, dívčí hry, lásky, přátelství. Vzpomínky staré babičky na radosti mládí. Ale Šárko, ty přeci nejsi babička!

Citlivoučká choreografie dotvořená použitím videoprojekce, která je v poslední době pro mnoho umělců moderní. Inu proč ne? Když to prospěje samotnému dílu, jediné dobře. Ovšem např. Jan Kodet všem v sále dokázal, že umění a kvalita nestojí na používání rekvizit a podpůrných prostředků, jakým může být např. již zmiňovaná videoprojekce. Proto byl také o třídu lepší a všem předvedl, o čem to tancování a choreografie vlastně je.

Jan Kodet je absolventem pražské AMU a úspěšně se prosadil a stále prosazuje v zahraničí. Je příkladem tanečníka „s darem od boha“. Jeho pohyb je jako vánek a zároveň silná bouře. Něžná lyrika i nesmlouvavá realita.

Dvě části z jeho choreografie *Jade* vytvořenou pro pět tanečnic Ballet Gulbenkian byly vrcholem večera a jedním z mála okamžiků na letošním *Entrée*, kdy lidé tleskali nadšením.

AS Project při představení ve foyeru Klicperova divadla

Foto: BoD

AS Project

Foto: BoD

Choreografie Moniky Rebcové: Poslední retro

Foto: BoD

ENTRÉE K Tanci

Domino

Foto: BoD

Choreografie Moniky Rebcové: Poslední retro

Foto: BoD

Jade 1 – duet tančený Lindou Schneiderovou a Terezou Indrákovou. Přesně vystihnuté možnosti i fyzické dispozice každé tanečnice. Robustní Tereza a subtilnější Linda. Soupeření dvou postav, v němž jasně vítězí silnější. *Jade 2* – pohybový koncert Jana Kodeta. Charakterizovat toto sólo lze jedině oslavnými slovy typu výborné, skvělé, jedinečné.

Nevím, co se odehrává v duši tohoto tanečníka a choreografa, ale určitě to musí stát za to, když je schopen tvořit taková díla, jaká jsem mohl vidět na Entrée. Hudba Christophera Secheta ve mně evokovala představu pudy starého domu, v níž se zabýdlují holubi. I osvětlení tomu nasvědčovalo (paprsek světla z pravého horního rohu do opačného kouta jeviště). Jakoby světlo procházelo malým okénkem těsně pod krovem. A v tom světle je holub. Třepetá křídly. Chce vzlétnout, nebo se jen tak prochází po římse. V jeho těle se střídají pocity touhy, osamělosti i radosti. Tanec je neskutečný. Takový, který se rodí v hlavě jen pár jedincům, několika výjimečným lidem.....

Nakonec vše skončí. Na pódiu stojí Honza Kodet a vy zapomínáte na všechny, co byli před ním a z celého večera si odnášíte jen jeho výstup. Myslím, že právem.

Ke konci večera tak bohužel jen zaregistrujete vystoupení **Kristýny Lhotákové** z pražského Duncan Center se svým sólem „*Number 9*“, jenž bylo dobře choreograficky založené na pohybových reakcích vyvolaných poslechem doprovodné hudby.

Sobota

Ráno jsem se probral po prohýřené noci a zařizoval, co bylo potřeba. Odpoledne jsem pak vyrazil na představení slovenské tvorby, v němž vystoupily celkem tři soubory: TS Allegro, Bralen a AS Project.

Skupina **TS Allegro** vznikla v roce 1984 a od roku 1993 ji vede Janet Bučková. Autorem choreografie pro Hradec byl Danko Beran, který se dle dostupných informací věnuje choreografii moderního tance již od šestnácti let. Podle mého názoru však měl možná raději zůstat jako sólista v Bralenu, jak uvádějí materiály, protože jeho dílo s neobvyklým názvem „*Možno že nie je na lásku čas, v polievke pláva vlas*“ je stejně zvláštní jako jeho název. Nic. Nevím vůbec nic. Možná je zde nenávisť. Možná soupeření. Trocha špatně uchopené erotiky nebo něco málo z mnohačetných otázek, týkajících se lidské společnosti. Kdo ví?! Faktem je, že mě po této choreografii zůstala v hlavě jen černá díra.

Bralen „*Tres canciones*“. Sázka na kvalitu. Výborní tanečníci, neméně dobrá choreografie Joa Alegada, kterou jsem měl možnost vidět i v Praze na lednovém MTT. Tenkrát jsem tuto choreografii naprosto neprofesionálně strhal. Omlouvat se nechci, protože můj názor na toto dílo se z hlediska choreografie i jen maličko poupravil do polohy dobře odvedeného díla. Ovšem to neznamená, že nemůže být ještě lepší. A Bralen má na to, být lepší. Zvláště, když je tento soubor v současné době řazen mezi soubory profesionální. Takže s chutí do toho.

Pozor Bombáááá.....

„*ProFile*“ **Petera Grolla a Danko Račeka** jako spoluautorů choreografie bylo prostě něco. Paráda! Paráda! Dva kluci natrhli zadky ostríleným borcům divadelních prken. „*ProFile*“ je o tom, co se odehrává v naší společnosti. Je o základní myšlence vzájemných vztahů, které mohou vést od porozumění přes konkurenci až k násilné, vzájemné sebeustrukci jedinců. Choreografie je nabitá pohybovými nápady, svěžími metaforami, akrobatickými výkony. Vše dokonale ušito na fyzickém kontrastu obou protagonistů – malý s brýlemi – velký a atletický. Kluci to jednoduše vzali za správný konec a vytvořili něco, co jsem ještě neviděl.

V tom je i koneckonců tajemství úspěchu. Mít dobrý nápad, šikovně postavenou choreografii a každému pohybu dát pocit samozřejmosti a obsahové plnosti. Pak už si jen můžete počkat na aplaus, který je zasloužený. Kluci, super.

Poslední dílo slovenského odpoledne **AS Project** „*That Night*“ choreografky Marty Renzi bylo..... Moment – problém s pamětí. Musím přiznat, že nevím jaké bylo, protože mi vinou jeho nevýraznosti nezůstalo v hlavě opět absolutně nic. Jediné, na co si vzpomínám, jsou bílá prostěradla. Takže můj dojem z této choreografie jsou, ať chci či ne, pouze prostěradla. A to jsme si celý festival procházeli hned v úterý na semináři kritiky. Pro zajímavost – stejné představení jsme viděli tři. Ani jeden z nás neměl ucelenou vzpomínku.

Ted' se dostávám k části celého Entrée, o které nelze psát jako o tanečním představení. „*Pohyby a nehybnosti*“ jsou dle mého názoru „pokusným králikem“, na němž autoři zkouší trpělivost diváka. Jeho odolnost vůči nezajímavosti a monotónnosti pohybů, vůli vydržet neplodnost večera až do jeho konce a finálně schopnost uvolnit se při závěrečném čísle, které se snad jako jediné dá přežít. Jiným způsobem nedokážu vyjádřit to, co jsem prožíval na tomto večeru. Název navíc přesně popisuje, co se bude celý večer dít. Náznaky maratónu i sprintu na atletickém stadionu. Rychlý dech při finiši i plynulé vydechování v cíli. Opatrné našlapování na lidská těla. Léčebna pro duševně nemocné, z nichž si všechny dívky myslí, že jsou anděly. Choreografie s nulovým počtem bodů a nakonec minimalizace v pohybování hlavami a konec. No pane jo!!!

Více než o tomto večeru, složeném z děl **Victorie Marks** a **Petra Tyce**, bych mohl spíše psát o diskusích v baru, kdy jsme se s týmem všech kamarádů a fandů tance snažili rozluštit ideu či sdělení díla. Padaly i takové myšlenky, v nichž se zmiňovalo i oplodnění mimozemšťanem a podobně. Nakonec za námi přišly s ubrečenými očima všechny tanečnice z právě analyzovaných děl a já si uvědomil, že celý tento večer byl pro obě strany o ničem. Stejný zmatek měli v hlavě jak diváci, tak i interpreti. Není to všechno pouhé plýtvání tvůrčím potenciálem a tvořivou chutí tanečníků? Co vy na to, pane choreografe a paní choreografko?!

Neděle

Samozřejmě, že jsme sobotní večer strávili v baru. Takže až pojedete do Hradce mohou vám doporučit vynikající, ale opravdu vynikající Irskou hospodu hned pod náměstím. Pakliže zabloudíte, stačí zavolat.

Nedělní odpoledne je pro mě malým oříškem. Dost možná i velkým ořechem, na který by mi nestačil louskáček, psal-li bych o každém díle studentů tanečních škol či amatérských souborů zvlášť. Tudiž se omezím pouze na to nejlepší.

Na programu bylo celkem jedenáct dílek, z nichž naprosto jednoznačně obstálo pouze jedno jediné a to Prouzova choreografie pro taneční uskupení **Stodola** s názvem „*Slzy tvé jsou slzami mými*“ na hudbu Johna Whelana. Kruci to bylo něco. Prouza mě vytrhl z letargie. Z obrovské touhy odejít na čerstvý vzduch, pryč z dusné atmosféry divadélka Besedy. Najednou jsem na všechno zapomněl a pouze zíral na taneční vazby. Nádheru vedení pohybu zkušenou rukou choreografa. V té záplavě nevýrazných, šedých dílek amatérských souborů mě z ničeho nic osvítilo světlo dokonalosti a života. Duet tančený temperamentními interpretkami Hanou Barochovou a Evou Chrobákovou získal svým obsazením jen na kvalitě. Keltské motivy, živý rytmus. Na druhé straně smutek, melancholie, trápení. Krátké dílo o spoluprožívání bolesti a vzájemné pomoci bylo nejlepší z celého nedělního odpoledne. Ostatní dílka byla slabá. Nechci je shazovat ani vychalovat. Někomu bych nechtěně ublížil a naopak někoho přilil vychálil. Proto tou nejlepší kritikou bude skutečnost, že mi opravdu v hlavě zůstala do podrobností pouze Prouzova choreografie. A to je i mé hodnocení pro všechny ostatní.

Večer patřila scéna Klicperova divadla **Evě Černé** a **Karlu Vaňkovi**, které jsme mohli vidět již na loňském ročníku Entrée k Tanci. Letos představili festivalovým divákům své dílo „*No Entry*“ inspirované románem japonského spisovatele Kóbo Abe „*Přísečná žena*“. Je to příběh muže, který byl nucen shodou okolností přenocovat v tajemném obydlí osamělé ženy a ráno zjistí, že dostal se ven z tohoto prostoru není jednoduché. Choreografie o bezzvýchodných situacích, o hledání identity, o lidském bytí a mezilidských vztazích. Pohyb každé akce je založen na kontaktním tanci, v němž jsou oba autoři a zároveň interpreti tohoto díla bezchybní. Jediné, co bych jim vytkl, je do nekonečna protahovaný konec. Postupně se tak ocitnete v situaci, kdy si říkáte: Je to konec nebo není? A snad už teď?! Ve všem ale musíte obdivovat fyzickou Karla Vaňka, jak vše dokáže utahat, uzvedat, unosit a odcvičit. Dokonalý atlet. Klobouk dolů. *Byl večer a já se vracel do Prahy. Musel jsem, jelikož mě čekalo perně pondělí. Festival však ještě neskončil a já tak přišel o vystoupení francouzské skupiny **Ballet Actuel**.*

Choreografie Moniky Rebcové: *Poslední retro*

Foto: BoD

Jan Kodet (uprostřed) zaujal i v *Posledním retu* (záběr z děkovačky)

Foto: BoD

Seděl jsem za volantem a hodnotil jsem, co jsem viděl. O představeních jsem napsal, co jsem napsal. Organizace měla své slabé i silné stránky. My, co jsme festival připravovali, jsme se poučili a pevně věříme, že příští rok bude všechno lepší.

Díval jsem se na svodidla ozářená světly Sierry a vzpomněl jsem si na Li-bora Grose, který odvedl fantastickou práci, k níž se shodou okolností dostal až tři týdny před festivalem a i tak dokázal zvládnout celou produkci v neuvěřitelně šibeničním čase. Napadla mě Claudie, jejíž nervy dostaly pořádně zabrat, Kateřina, která zajistila servis pro všechny zahraniční hosty festivalu, Anička, Klára a mnoho dalších lidí, kteří dělali, co mohli, aby vše alespoň klaplo. A nakonec i Daniel Syrový, bez něhož by nebyla spousta důležitých marketingových zátraků a Marta Lajnerová, která zaplnila prázdné stránky brožury informačním textem.

Blížil jsem se k Praze a hlavou se mi honily dojmy, nápady, kritiky. Před domem, když jsem vylézal z auta, se vše spojilo v celek a otázky dostaly své odpovědi. Ať už byl ten letošní hradecký festival jakýkoli, byl každopádně nejlepší příležitostí k setkání tanečních fandů. Stejně nám nakonec zůstanou v paměti jen ty okamžiky, kdy se pařilo, příjemně sedělo v kavárně nebo kecalo před recepcí v hotelu. A to je i nejlepší na celém Entrée. Pro mě tedy určitě jo. Najednou mi bylo líto, že jsem ještě před odjezdem z Hradce nemohl zajít do té Irské hospody na jedno, protože „to“ bylo skutečně výtečné.

Aleš Cigánek

TANEČNÍ ROZHLEDY

Entrée k Tanci '98 - Řekli po představení (1)

Linda Schneiderová na semináři

Foto: BoD

Petr Tyc

Foto: BoD

Na 3. ročníku festivalu české a slovenské soudobé taneční tvorby v Hradci Králové jsem pochopitelně nechyběl při každém představení se svým „dotěrným“ diktafonem a otázkou na bezprostřední dojmy. Odpovědi těch, kteří mě neodmítli, nebo přede mnou neutekli, jsou bezprostřední, neučesané, ale určitě někdy zajímavé.

Večer č. 1: pátek 17. dubna Klicperovo divadlo v 19⁰⁰

Večer české tvorby

V první polovině představení diváci shlédli zkrácenou verzi „Poslední retro“ chor. Monika Rebcová.

Radim Svoboda, divadelník, Praha: „Já tomu moc nerozumím, ale připadalo mi to „bardzo mystyczne i bardzo erotyczne“.“

Nada Gregarová, pracovnice Impuls Hradec Králové: „Já vůbec nejsem schopná to komentovat, jak jsem rozčilená. V představení jsem se nepotkala s tancem. Na promítání chodím raději do kina.“

Radka Melichnová: „...nevím, v každém případě je to zajímavé.“

Jana Vávrová: „Já jsem zatím tancování neviděla tolik, abych mohla cosi hodnotit. Líbilo se mi to, promítání bylo zajímavé.“

Pavla Lázníčková: „Kombinace filmu, tance a hudby je zajímavá. Hezké.“

Julia Špalková: „Ohromná radost, velký zážitek. Líbilo se.“

Hana Kratochvílová: „Líbilo se mi to. Už jsem tuto choreografii jednou viděla, takže jsem si teď víc všimla některých věcí, víc jsem prožívala. Tanec a plátno trochu souvisí s Laternou Magikou. Moc se mi líbil sólista Honza Kodet, tanečně i výrazově.“

Vladimír Koronthály, náměstek ministra kultury: „Já tomu nerozumím, jenom mě to fascinuje a líbí se mi to. Možná ani není čemu rozumět - jde o to dívat se a vnímat, prožívat. O tom to asi je a dobře, že to je.“

Večer české tvorby II. polovina - Prší déšť chor. Šárka Vrašťáková, Pět minut chor. Barbora Krýslová, Number 9 chor. Krystýna Lhotáková, Jade I, Jade II chor. Jan Kodet.

PhDr. Vlasta Schneiderová, ředitelka Taneční konzervatoře Tanečního centra Praha o.p.s.: „Musím si to rozmyslet... nepřevažovaly kladné dojmy. Rozpačitost.“

Lenka Dřímálová, choreografka, Ostrava: „Kristýna Lhotáková byla nejlepší.“

Petr Tyc, tanečník, choreograf, Praha: „Bylo tu několik zajímavých věcí, z něčeho jsem byl zklamaný, něco bylo takové, jak jsem očekával. Každopádně zajímavé to dnes bylo.“

Yvona Kreuzmannová-Daňková, ředitelka Tanec Praha: „Jsem ráda, že to „klaplo“ technicky, celou dobu jsem čekala, kde co „bouchne“, ale nic se nestalo. Večer byl vygradovaný a program byl natolik různorodý, že jsem spokojená s naším předvýběrem na tento večer.“

Lenka Flory, Praha: „Nic se mi nelíbilo. Kromě Kristýny Lhotákové.“

Entrée k Tanci v Hradci Králové, sobota 18.4. 20⁰⁰ divadélko Beseda: Petr Tyc - Pohyby a nehybnosti (chor. Petr Tyc ČR a Victoria Marks USA), 2. přestávka po choreografii Andělé

Šárka Vrašťáková, choreografka, Praha: „Zajímavé momenty, ale pro mě strašně dlouhé. Asi by o tom chtělo promluvit s choreografem.“

Monika Rebcová, choreografka, Praha: „Představení znám z Prahy a přemýšlela jsem, jestli půjdu znova, nebo ne, jestli objevím něco nového. Teď jsem ráda, že jsem šla, protože se mi představení líbí ještě víc než v Praze. Jsou tam věci, kterých jsem si v Praze nevšimla, které mě inspirovaly, nebo snad ohromily. Mám toto představení ráda, protože to je jedno z abstraktních představení, které otevírají fantazii. Seděla jsem, nechala se unášet hudbou, působilo to na mě nádherně až skoro jako nějaká ozdravná kúra. Štvalo mě, že vedle seděly nějaké Maďarky a otravovaly zíváním a koukáním na hodinky...“

Jindra Tomas, Praha: „Bezprostřední dojem z představení? Strašně mě vadí shodně používané taneční prvky...“

Jana Řezníčková: „Chtěla bych být andělkem...“

Linda Konrádová, Bralen: „Podle mě nevyužili všechny možnosti v práci s rekvizitami, čekala jsem, že se to rozvine a v tom nejlepším se skončilo.“

Po skončení představení:

Anna Sedlačková, AS Project Company: „Díky poslednímu číslu člověk odchází plný optimismu.“

Jindra Tomas: „Viděl jsem jednou ještě větší „nářez“, než tuhle poslední choreografii. Scéna, kde byl veliký foukající větrák, před ním stála dívka, která na sobě měla šaty z fáčoviny a stála asi sedm a půl minuty a nedělala vůbec nic. Nádhera!!! Tohleto mě oslovilo velmi podobně.“

-mn-

S Monikou Rebcovou o tanci a Posledním retu

• *Kromě různých reakcí na vaše představení jsem v Klicperově divadle zaslechl i větu: „nepřišla jsem na film“. Řekněte prostřednictvím našeho časopisu dotyčné paní (která mimochodem náš časopis čte) něco o významu filmu ve vašem díle.*

„Film jsem záměrně tvořila jako doplněk, to znamená, že u některých pasáží, kde je film a tanec dohromady, tanec je upřednostněn a film je záměrně jednodušeji natočen. Záběry jsou nekomplikované, dlouhé, střihy jsou také nekomplikované. Věnovala jsem pozornost tomu, aby když se sejde tanec a film, divák mohl vnímat především tanec.

Když běží v některých chvílích pouze film, není to proto, že nemám choreografické nápady a chci „zabít“ čas, aby proběhlo co nejdelší představení a já se nemusela namáhat jako choreograf.

Moje myšlenka je taková, že bych se chtěla stát ne režisérem filmu, ale choreografem filmu. Film nebyl klasickým filmem hraným, klasicky střihaný. Je to film o pocitu. Pocit se dá sdělit jak tancem, tak filmem a já mám film právě tak ráda jako tanec. Pro mě je to stejně důležitá umělecká disciplína jako tanec, samozřejmě se nechci stát filmovým režisérem. Mimochodem film je strašivě drahá záležitost. Film hodlám nadále používat jako pomoc tanci. Film může pomoci předat zkušenost, pocit z osobního zážitku.

Moje choreografie vychází spíše z osobního zážitku, než že by se jednalo o nějakou transformaci zážitků z četby, nebo z historie...

Přesto myslím, že se nijak neexhibuju, protože pocity jako láska, komunikace mezi mužem a ženou jsou lidské a platí pro každého člověka. Každý má podobné zážitky.

Zdůrazňuji, že filmem nezabývám čas, je pro mě důležitým článkem v mé choreografii. Film sdílí můj pocit, pocit z filmu by měl přecházet z plátna do děje na jevišti a děj z jeviště přechází do filmového děje. I když děj nenavazuje, jako bychom byli v čínohře, ale je někdy retrospektivou, někdy současností, přesto kdo má srdce a chce, pochopí.

Film v Posledním retu je hodně abstraktní a tanec je také hodně abstraktní, každý si může najít své. Nemusím být popisná, každý si najde, co potřebuje.“

• *Děkuji za odpověď a nyní bych se rád zeptal na mé další zvědavůstky: V neděli zde budou žáci Konzervatoře Jaroslava Ježka prezentovat vaše drobnější práce. Hrají ve vašem životě tyto „školní“ práce zásadní úlohu, nebo preferujete vlastní uměleckou tvorbu „mimoškolní“?*

„Ano, je otázka, kterou jsem si kladla i já sama. Přednost u mě má můj vlastní soubor. Ráda pracuji s profesionály. Ne z důvodu, že bych si neuměla vychovat svoje vlastní lidi, ale proto, že potřebuji rychle pracovat. Když představení jako Poslední retu, které je dosti dlouhé, budu dělat s profesionály, bude jeho realizace o mnoho rychlejší.

Příznějme si, studenti jsou studenti, se všemi významy tohoto slova - je jasné, jak jsou na tom s technikou. Učí se. Představení se studenty je specifická záležitost a mělo by spíše pomáhat studentům dostat se na scénu, i když nejsou technicky ještě vyzrálí. Je to v jejich případě i výchovná záležitost, dostat se na scénu, prožít pocit, který nemůžou zažít při práci na tanečním sále. Proto se studenty dělám, i když jsem velmi přísná, protože mi opravdu vadí nedostatečná technická vybavenost. U mě je technika na prvním místě, protože dokonalou technikou můžete sdělit cokoliv. Když máte dobrý nápad a máte špatného tanečníka, je to vždycky „mimo“. Studentům chci pomoci, proto jim choreografii musím stavět „na tělo“ a dělám spoustu ústupků, aby nevypadali nakonec špatně. Nemůžu tvořit co já chci, ale to, co jim „sluší“. Podle toho potom vypadá choreografie. Je taková, jakou jsou studenti schopni zatančit. Jsou to tedy choreografie školní, vlastně jakési svého druhu etudy. I když i etudu chci dovést do jevištního tvaru, aby se neobjevovaly základní kiksy. Někdy se i tak objeví.“

• *Co se vám líbí z české taneční scény?*

„Líbí se mi Češi, kteří přijíždí ze zahraničí, kde pracovali dva, tři roky i dle u souborů ať už známějších, nebo méně. Tyto soubory i studia různých technik jim otevrou hlavu a oni si tak nakonec najdou vlastní cestu. Pochopí, že tanec se dá dělat mnoha způsoby a že je mnoho možností.

Monika Rebcová

Foto: BoD

Abych někoho jmenovala - mám na mysli třeba Honzu Kodeta, nebo Báru Krýslovou. Nechci nijak hanět český tanec, my za to nemůžeme, ale je fakt, že Rusové nám na dvacet let přetrhli vývoj moderního tance. Nezbyvá než to dohánět v zahraničí a já bych každému doporučila a dopřála jít ven aspoň na letní kursy, nebo na roční stáž.“

• *Máte z něčeho radost, chtěla byste něco pochválit, něco dodat... eventuálně si postěžovat?*

„Mám radost z dnešního večerního představení, protože si myslím, že se povedlo, bylo vyvážené.

Potom mám radost z toho, že existuje taková škola jako Duncan Centrum, kde studenti velmi individuálně rozvíjejí osobnost. Každý student když vyjde z této školy tvoří velmi zajímavé věci a každý úplně jinak. Je to zázračná škola, kde se daří vychovávat studenty velmi abstraktního myšlení.

Sama za sebe bych si přála, abych mohla jít u svých prací víc do hloubky. Protože nemám ideální podmínky z důvodů finančních, časových, nebo i osobních. Někdy se musím věnovat své rodině, nebo třeba moji tanečníci nemají čas, nemáme zkušebnu, dostatek financí... Jako ideální si představuji zkoušet tři měsíce každý den, hluboce přemýšlet o každém pohybu, hledat jestli je to ten pravý, který chci, nebo ne, vytvořit variaci a zahodit ji. K takovému způsobu práce nemám bohužel možnost.“

Děkuji za rozhovor, který proběhl v pátek 17.4. 1998 po Večeru české tvorby na Entrée k Tanci v Hradci Králové. Moniku Rebcovou tímto srdečně pozdravuji a těším se na viděnou při dalších interview pro náš časopis.“

-mn-

TANEČNÍ ROZHLEDY

Jaroslav Daněk pro Taneční rozhledy

Jaroslav Daněk

Foto: BoD

Yvona Kreuzmannová-Daňková se svojí dcerou Barborkou zahajují seminář

Foto: BoD

Na *Entrée k Tanci* v Hradci Králové jsem původně chtěl udělat pro náš časopis rozhovor s Yvonou Kreuzmannovou-Daňkovou, ředitelkou festivalu Tanec Praha. Ta ale byla natolik zaměstnaná organizací, komunikací se zahraničními hosty a péčí o svoji malou Barborku, že by bylo téměř až nevhodné za těchto podmínek se snažit získat rozhovor. Protože ale na *Entrée* byl (tak jako při jiných tanečních akcích) přítomen i její manžel Jaroslav Daněk, využil jsem příležitost a požádal ho o odpověď na několik otázek.

• Znamenal pro vás před pěti, deseti lety něco pojem scénický tanec?

„Ne, o scénickém tanci jsem prakticky nic nevěděl.“

• K dnešnímu dni jste po boku vaší ženy, která se tanci věnuje naplno, shlédl nejedno představení. Našel jste k tanci vztah?

„Našel jsem vztah k tomuto žánru, našel jsem v jeho rámci i „svůj šálek čaje“, protože jsem s Yvonou skutečně shlédl kdeco. V té spoustě jsem si vybral - zaujalo mě pohybové divadlo v podání souborů jako je DV 8 a podobných.“

• Co byste přál české taneční scéně ve smyslu jejího dalšího zviditelnění?

„Po té době, co jsem se svojí ženou a sleduji její práci, bych přál české taneční scéně ještě aspoň dva takové „blázny“ jako je ona.“

• Vaše žena je dost zaměstnaná tancem, vy sám máte zase jinou práci. Najdete v odpočinku společnou parketu - jak relaxujete?

„Naše společná řeč je ve sportu. Ačkoliv je moje žena dost zaměstnaná tancem, najde si čas a hraje závodně volejbal. V současné době hraje třetí třídu pražského přeboru.“

• Máte čas jít spolu třeba do kina?

„Na kino moc času nenacházíme, když tak sáhneme po knize. Vzhledem k tomu, že jsem zaměstnán u jedné telekomunikační společnosti, opravdu moc času na kulturu nemám. Občas jsem i vděčný, že mě má žena vytáhne někam za tancem.“

• Chtěli byste, aby vaše dcera byla jednou tanečnicí?

„Myslím, že se rozhodne sama. Ale pro nás jako pro rodiče to bude těžký boj mezi sportem a tancováním.“

• Jak se prezentuje vaše žena jako kuchařka?

„Vaří ohromně dobře, ale ne moc často. Někdy z časových důvodů musím dát přednost stravování v restauracích. Ale když už se do vaření dá, udělá od vepřo-knedlo-zela přes králíka, až po pečený perník cokoliv a skvěle! V současné připravuje pro naši malou Barborku taková ta dětská jídla, ale někdy uvaří něco i pro mne.“

• Budou další děti?

„Ano jsme rozhodnutí ještě pro jedno.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Řekli po představení (2)

Entrée k Tanci v Hradci Králové, sobota 18. dubna 17.00 „Slovenská tvorba“ - TS Allegro, Bralen, Peter Groll, AS Project Company

Yvona Kreuzmannová-Daňková, ředitelka festivalu Tanec Praha: „Dopředu člověk nikdy nemá tu správnou představu, i když tuší, co se asi bude dít. Proto jsem velmi spokojena s tím, co jsem viděla. Zvláště Bralenu a duet AS Project Company Petera Grolla mě velmi potěšil. Fascinuje mě, jak se dnes v divadle zlepšila atmosféra, jak jsou diváci schopní ocenit kvalitu.“

Libor Tampier, stálý dopisovatel Tanečních rozhledů: „První soubor - nuda, druhý soubor - moc krásné holky, třetí číslo - fantastické a čtvrté číslo jsem strávil na záchodě, protože mám průjem.“

Andrea Vaňousová, bývalá tanečnice C-Dance: „Krásné.“

Lenka Flory, choreografka, vedoucí souboru Déja Donné Production: „Lepší než včera“.

Júlia Špalková: „Pěkné, a potěšilo mě dvojnásob, že to byla slovenská tvorba.“

Ondřej Pometlo: „Krásné, krásné, skvělé, dokonalé!“

Dana Paseková: „Výborná choreografie Joe Alegada v podání Bralenu a právě tak dobře přijímám obě čísla AS Project Company, skvělý byl Peter Groll.“

Eva Vídeňská, Hradec Králové: „Bylo to vynikající, tanečníci byli velmi dokonalí a mám z toho dobrý pocit.“

Janet Bučková, vedoucí souboru Allegro: „Byla jsem velmi mile překvapena prací mých kolegů na scéně, hlavně výborná Anka Sedlačková a Peter Groll. Dalo by se říci, že jsem z jejich představení byla úplně hotová.“

Jan Kodet, tanečník, pedagog, choreograf Lisabon/Praha: „Jsem nadšený pánským duetem AS Project Company v choreografii Petera Grolla. Vynikající věc. Bralen opět prokázal, že je skvělá skupina, skvělí tanečníci, prezentace na scéně svědčí o velmi profesionálním přístupu. V prvním tanci Allegra mě zaujal jeden kratičký duet uprostřed tance, bohužel ostatní části k němu nepasovaly, připadalo mi, jako kdyby číslo choreografovalo víc lidí a ne jenom jeden člověk. Každopádně skupina to je zajímavá, budu sledovat, co bude dělat dál.“

Ze slovenské tvorby celkově moc neznám, Bralen samozřejmě, ale i Allegro - kdysi dávno jsem pro ně dělal dvě, nebo tři choreografie. Ale se slovenskými tanečníky mám jenom nejlepší zkušenosti, protože se dvěma nyní intenzivně pracuji v S.O.A.P., pochází z bývalého Torza, baletu Jána Ďurovčíka.

Nyní se snažím vážně sledovat českou tvorbu, absolvoval jsem například úplně celý festival MTT Praha letos v lednu. Pražský komorní balet znám asi nejlépe, zítra je začínám učit. Už podruhé.“

• *Mimochodem, když jsme v rozhovoru, mohl byste říci, co vám chybí v rámci českého scénického tance?*

Jan Kodet: „Postrádám velmi aspoň jednu opravdu moderně orientovanou profesionální skupinu se sídlem v Praze. Základem pro existenci jsou ovšem prostory a finance. Taková skupina by mohla být i repertoárového charakteru, protože abych řekl pravdu v současnosti nevidím v České republice jedinou osobnost v české choreografii - mluvím stále o moderně. Nepovažuji Libora Vaculíka za ryzího modernistu. Není tu choreograf, který by mohl utáhnout kvalitní moderní skupinu sám. Možná se mylím... Ale většinou jsou u nás jenom krátkodobé projekty, nebo projekt ve spolupráci s někým. Ve skrytu fandím Petrovi Tycovi, to je můj favorit...“

• *A máte nějakou radost vyplývající z tance?*

Jan Kodet: „Asi je to úroveň tanečníků, která jde nahoru. Bohužel ti úplně nejlepší stále odchází ven. A to navazuje na můj postesk, že zde není skupina, která by tyto lidi absorbovala. Pražský komorní balet nepovažuji za soubor ryzího moderního tance, je to soudobý balet, nebo moderní balet... ať už to nazýváme jakkoliv. Myslím, že víme, o čem mluvím.“

Entrée k Tanci - Hradec Králové 19.4. 17⁰⁰ divadélko Beseda, česká neprofesionální tvorba, taneční školy (Domino Praha 2 chor., Akordy Červený Kostelec, BT Studio Pardubice, C-Dance Ústí nad Orlicí 2 chor., Konzervatoř Jaroslava Ježka Praha 2 chor., STODOLA Praha, Duncan Centre Konzervatoř Praha)

Po první polovině představení:

Petra Šustová, učitelka TO ZUŠ Hradec Králové: „Musím říci, že se mi někteří amatéři líbí víc, než řada představení profesionálů na Entrée. Tady se snaží o nějaké nápady, zmapovat kumšt odjinud... Ti profesionálové nakonec vyzní všichni plus mínus stejně. Můžu dopředu čekat, jak takové profi choreografie budou vypadat: Ticho, pak nějaké složité pohyby, strkání do sebe, svlékání trička a zase pobíhání odnikud nikam...“

Vladimír Vašut, kritik, Praha: „Bezprostřední dojem? Zatím slušné.“

Jan Rolník, bývalý amatérský tanečník: „Vzhledem k místu, kde sedím, vidím pouze dvě třetiny jeviště. Mám takový neblahý pocit, že na té jedné třetině, na kterou nevidím, se odehrává většina děje zde prezentovaných tanců. Ale jinak jsem rád, že je tady tak nacpáno.“

Jindra Tomas, Praha: „Vystoupení tanečníků z Konzervatoře Jaroslava Ježka mě velmi rozčarovalo. To je pro tuto chvíli asi všechno.“

Věra Ondrašíková, Praha: „Líbilo se technické provedení první choreografie Lenky Ottové. Složitě a prostě. Konzervatoř Jaroslava Ježka má dobrou úroveň, ale připadalo mi, že dnešní představení bylo poněkud nepřipravené. Jsou tam šikovní lidé, mělo by se s nimi asi víc dělat. Jinak se mi v Hradci Králové moc líbí a z této akce mám ohromnou radost.“

Nada Gregorová, učitelka TO ZUŠ Pardubice: „Viděla jsem pouze hlavy svrchu.“

Yvona Kreuzmannová-Daňková: „Bezvadné, akorát mě mrzí, že nemáme k dispozici větší sál.“

Lenka Tampierová, pracovnice kulturního střediska Jablonec nad Nisou: „Mě se nejvíc líbil C-Dance.“

Po představení:

Antonín Schneider, manager Tanečního centra Praha o.p.s.: „Dnes se zde prezentovaly dvě úplně odlišné skupiny lidí - to je potřeba říci naplno. Jedna skupina, u které obdivuji jejich odvahu a nadšení, s kterými pracuji. U druhé skupiny lidí obdivuji jejich odvahu a drzost, že utrácí miliony ze státních dotací a troufnou si takhle interpretovat umělecká díla tanečního oboru. Dnes zde byly dvě konzervatoře a asi čtyři takzvané amatérské soubory. Měla by mezi nimi být úžasná propast - interpretační, umělecká, profesionální chování na jevišti atd. Nebyla, řekl bych, že to bylo téměř naopak - ve prospěch amatérských souborů. Teď je ovšem potřeba několik hodin diskutovat o tom, jak je to možné.“

P.S. Myslím, že to je velmi zajímavé téma. Rozhodně se k němu ještě v časopise vrátím.

Entrée k Tanci, Hradec Králové, 19.4. Klicperovo divadlo 20⁰⁰

Eva Černá, Karel Vaněk (Bonn/Praha) No Entry

Romana Bažantová: „Moc se mi to líbilo!!!“

Pavla Petrálková: „Opravdu moc se mi to líbilo, stačí?“

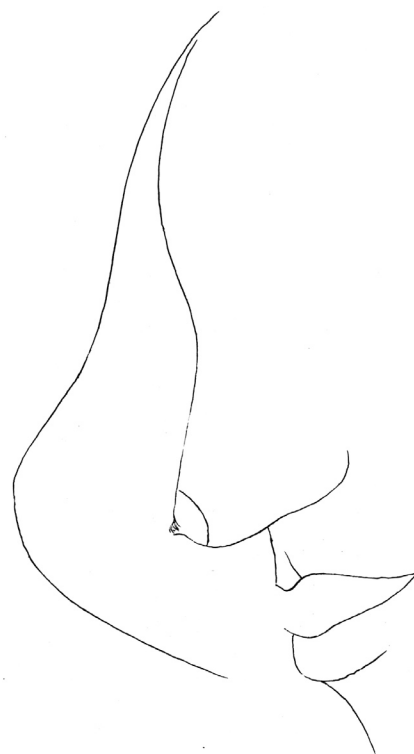
Yvona Kreuzmannová-Daňková: „Intimní, jemné, líbí se mi, co ti dva lidé dělají. Pohybově jsou dobří, svícení bylo velmi zajímavé, takže bylo pořád na co koukat. Možná, kdyby mělo být po mém, bych choreografii malinko krátila, pro mě tam bylo několik konců. Pravdou je, že na tento typ představení musí být člověk ve správném rozpoložení a mít prostě náladu.“

Iveta Zahradníková, učitelka TO ZUŠ: „Líbilo se mi to, ale bylo to dlouhé.“

Květa Hrušeová, učitelka TO ZUŠ: „Líbilo, ale některé scény se zbytečně opakovaly.“

- Musím ještě dodat, že osobně jsem byl z představení přímo u vytržení, protože jsem měl ten večer chuť na něco právě takového.

-mn-

Kresba: Jan Steklík

V příštím čísle přineseme

- ☞ Reportáž z Kutné Hory, kde proběhne 12.-14.6. celostátní kolo dětské přehlídky scénického tance
- ☞ Navštívíme Studio Popbalet Praha při vystoupení v Kongresovém centru Praha
- ☞ Podíváme se do Ostravy na regionální kolo Celostátní přehlídky scénického tance „Tanec, tanec... 98“
- ☞ Seznámíme vás s postupujícími soubory na ústřední kolo Celostátní přehlídky „Tanec, tanec... 98“
- ☞ Rozhovor s Peterem Grollem a Annou Sedláčkovou (AS Project Company Bratislava)
- ☞ Isadora Duncan (recenze Aleše Cigánka)

Upozornění

Organizátoři přehlídky tanečních kolektivů a jednotlivců „O Mistrovickou tanečnici“ se na nás obrátili s žádostí o zveřejnění nové kontaktní adresy pro přihlášky a informace. Zde tedy je:

Pankallová Jindra
Mistrovice 14
p. Jablonné nad Orlicí
561 64

tel.: 0446-942411 linka 311 (od 8⁰⁰-14⁰⁰)

Soutěž se koná 17. října 1998, uzávěrka přihlášek je 31. srpna 1998.

Víte o tom?

- ☛ **ZUŠ Králíky** a klub Na Střelnici v Králíkách srdečně zve všechny příznivce tance na 7. premiéru tanečního pořadu **Ivy Musilové** „Tančíme pro radost 98“. Ve dnech 25. a 26. června vždy od 18.30 ve velkém sále na Střelnici se Vám představí všechny ročníky tanečního oboru a nebudou chybět ani hosté z taneční skupiny gymnázia v Králíkách pana učitele Pavla Jantače. V pestrém pořadu můžete shlédnout tance různých žánrů: lidové, výrazové, moderní, disco, jazzové a společenské.
- ☛ **Taneční škola STARLET Brno** připravuje Letní školu tance 1998. Ze široké nabídky vybíráme: 2. běh - Free Dance s Leonou Kvasnicovou 4.7. - 11.7., 4. běh - Jazz Dance s Jurajem Korecem a Lindou Konrádovou z Bralenu 18.7. - 25.7. atd. Běhů je celkem osm, vyučuje se všechno možné - Break Dance, Old Time Disco, Show Dance Formation, Rap, Step, Latina, Rock'n'roll, Country tanec, Mažoretky ... Bližší informace obdržíte na adrese: Taneční škola Starlet, Lipská 3, 616 00 Brno, tel.: 05-41122154, fax.: 05-411221154.
- ☛ Připomínáme **Mezinárodní dílnu soudobého tance** v Ústí nad Orlicí od 1.-7. července 1998, během které jako doprovodný program proběhne pro účastníky festival **3x Modern Dance** (tři celovečerní představení v Roškově divadle). Lektory dílny jsou Jiří Lössl, Jaroslav Langmaier, Anna Cygan (Polsko), Zuzana Bacová (Slovensko), Grietine Molenbuur (Holandsko). Ubytování a stravování zajištěno v Domově mládeže SPŠT. Cena 1800,-Kč. Přihlášky, dotazy na adresu Středisko kulturních služeb, Dělnická 219, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: 0465-521047, fax.: 0465-523975.
- ☛ V květnu pokračoval **Festival základních uměleckých škol města Brna**. V jeho rámci proběhlo několik koncertů tanečního oboru: 2.5. v Mahenově divadle vystoupili žáci tanečního a dramatického oboru (pořádala ZUŠ Brno - Veveří), 3.5. Mahenovo divadlo - Taneční koncert (pořádala ZUŠ Brno - Palackého). 4.5. v Divadle Bolka Polívky vystoupili žáci ZUŠ Brno - Smetanova, 5.5. v Divadle Bolka Polívky proběhl další taneční koncert, tentokrát žáků ZUŠ Brno - Trnkova, 8.5. se konalo v Mahenově divadle vystoupení žáků tanečního oboru ZUŠ Jaroslava Kvapila a 9.5. se konal v Mahenově divadle taneční koncert, pořádaný ZUŠ Františka Jílka Brno, na kterém jako hosté vystoupili žáci ZUŠ Sklenářova, Bratislava.
- ☛ V úterý 19. května proběhl v kulturním domě v Týništi nad Orlicí pořad Tanec a mládí 1998, režírovaný Janou Horskou. Vystoupili žáci tanečního oboru **ZUŠ Týniště nad Orlicí**. Dopoledne se konaly dvě představení pro školy.
- ☛ Chcete vidět občas něco zajímavého z moderního tance? Informujte se o programech divadelního sálu **Duncan Centre konzervatoře Praha**. Informace a rezervace na tel. číslech 02-44461810, nebo 02-44461342. V době, kdy náš časopis nabývá v tiskárně svůj tvar, zde vystupuje Transitions Dance Company z londýnské taneční školy Laban Centre (27.5.1998) a konají se zde absolventská představení studentů 6. ročníku DC konzervatoře (29. a 30.5.1998)
- ☛ Máte pocit, že jste málo „zviditelněni“??? Pozvěte nás, napište nám, informujte nás, telefonujte. Cenzura u nás neexistuje, takže si případně nebojte ani postěžovat (viz na základě vašich stesků vzniklý úvodník).
- ☛ Letní taneční školu 1998 pořádá také **Taneční centrum Praha o.p.s.** Proběhnou dva turnusy 16. - 22. srpna a 23. - 29. srpna. Je určena studentům interního, nebo dálkového studia TCP a pro stálé účastníky seminářů a workshopů TCP. Ve zvláštních případech je možné zařadit nové taneční talenty po dohodě s organizátory.

Hra o jablko

„Applegame je úvaha o tom, jak se partnerské vztahy mohou někdy hráčům vymknout z ruky a jak je těžké najít nová pravidla starých her.“ (1996). Tak charakterizuje Karel Vaněk svůj koncept dueta, které s Evou Černou uvedl 20. a 21. dubna v Duncan Centru Praha. Viděla jsem tuto dvojici kdysi v krásném „Malém modrém nic“ (s živou hudbou Ireny a Vojtěcha Havlových), které vycházelo z kontaktní improvizace, avšak tematizované a převedené do vpravdě umělecké výpovědi o vztahu milenecké dvojice. Toto téma je ve vyzrálejší podobě také základem nové kompozice, tentokrát rozšířené o „civilní“ úvod a mezihry, kde jsou realisticky pojednané i různé předměty (židle, stůl, jablka, kusy oděvu). Hudbu sestavenou z tvorby několika moderních skladatelů střídají působivé tiché pasáže naplněné zvukem pohybu, dýchání, smíchu nebo vzdechů, či reprodukováného zvuku chroupání jablka. Projev tohoto dua bychom mohli nazvat výrazovým tancem a to s velmi bohatým pohybovým rejstříkem, s dokonalým využitím švíhu, polopádů i vzmachu v kontaktní partnerské práci i mimo ni. Vše podřízeno výrazové výpovědi. Je zaznamenáno, že se jedna sekvence z první třetiny objeví na konci v doslovném pohybovém textu, ale v jiné, „zmoudřelé“ výrazové interpretaci. Rádi bychom uviděli tuto sympatickou dvojici i v jejich nejnovější tvorbě.

Eva Kröschlová

(Applegames - koncept a režie Karel Vaněk, choreografie a tanec Eva Černá, Karel Vaněk, premiéra 12. dubna 1996 ve Freiburgu im Breisgau)

Kutná Hora 12. - 14. června 1998

Ústřední kolo celostátní přehlídky dětských skupin scénického tance pořádají z pověření a za finančního příspěví Ministerstva kultury ČR IPOS-ARTAMA Praha a Sdružení pro dětskou taneční tvořivost.

Na celostátní přehlídce v Kutné Hoře samozřejmě budeme přítomni, materiály přineseme v červencovém čísle.

V Kutné Hoře vystoupí tyto soubory: Dance Perfect Praha, Primavera Praha, ZUŠ Černošice, Dreamdance České Budějovice, Mateřská škola Papírenská ul. Č. Budějovice, ZUŠ Tachov, 15. ZŠ Plzeň, z okresu Ústí nad Labem taneční soubor Zory Kutálkové a Taneční studio Martiny Hezké, ZUŠ Náchod, ZUŠ Červený Kostelec, ZUŠ Ústí nad Orlicí, ZUŠ Pardubice - Polabiny, ZUŠ J.Pravečka Lanškroun, soubor Poprask ZUŠ Zábřeh, ZUŠ Šumperk, soubor DK Šumperk, ZUŠ Třinec, soubor Stonožka Bruntál, Horizonty Havířov, ZUŠ Uherské Hradiště, ZUŠ Zlín Okružní ul., ZUŠ Uherský Brod, ZUŠ Charbulova Brno.

Yvona Kreuzmannová-Daňková (uprostřed) u „kulatého stolu“ při Entrée k tanci 1998

Foto: BoD

-mn-

Radek Fiala - český tanečník v Německu

Radek Fiala patří již několik let k řadě českých tanečníků, působících v zahraničí. Tančil v „Kibbutz Contemporary Dance Company“ v Izraeli, v současnosti působí v „Nationaltheater Mannheim“ v Německu. V zahraničí je letos šestou sezónu.

• Jak ses dostal do Nationaltheateru v Mannheimu?

„Když jsem se vrátil z Izraele v roce 94, byl jsem půl roku bez práce. Do Nationaltheateru jsem byl vybrán z konkursu.“

• Vyhovuje ti Mannheim?

„Vyhovuje, proto jsem se tam také vrátil, loňskou sezónu jsem totiž byl v Stadttheateru v Haagenu. V Haagenu jsem byl jako sólista, poprvé v životě.“

• Kolik národností najdeme mezi tanečníky souboru, kde jsi v současnosti angažován?

„Národnostní složení vypadá dost zajímavě. Jako Čech jsem tam jediný, momentálně jsou tam dvě Japonky, jeden Japonec, tři, nebo čtyři Francouzi, tři z Anglie, dvě z Holandska, jeden Ital, Kanadán, Američan, Turek a jeden Němec... Nevím jestli jsem na někoho nezapomněl.“

• Proč je v souboru tak málo Němců, vlastně skoro žádný? To nemají Němci vlastní tanečníky, nebo jsou cizinci prostě lepší?

„Německých tanečníků ke konkursu přijde hodně, ale záleží na choreografovi, koho si vybere, kdo se mu líbí a hodí do tvůrčího záměru. Záleží i na velkém štěstí. Například když jsem šel do Haagenu, bylo u konkursu 200 lidí a volných míst bylo osm. Podařilo se mi získat smlouvu.“

• Máš čas sledovat, alespoň z povzdálí, co se děje v tanci u nás?

„Abych řekl pravdu nemám, akorát něco, když se bavím s kamarády, ale víc toho nevím.“

• Nechystáš se vrátit domů?

„Mám říct pravdu nebo mám zalhat? ... Chuť vrátit se domů nemám, proč si nepřiznat, že v tom jsou kromě uměleckých i existenční důvody. Slyšel jsem jaké platy čeští tanečníci mají a jak žijí... Jiná otázka je umělecká stránka věci, v tom se doma asi dost změnilo k lepšímu. Ale já jsem i po stránce uměleckého a kulturního využití raději v Mannheimu.“

• Jaký má soubor, ve kterém pracuješ, repertoár?

„Jenom moderní, i když samozřejmě tréninky máme každý den klasické. Repertoár je moderní, i když také s klasickými prvky. Záleží na konkrétní choreografii, jakou ideu choreograf má, co chce udělat. V Haagenu bylo víc klasiky, tady je víc moderny.“

• Máš příležitost se občas jít podívat na představení někde jinde?

„V Ludwigshaafenu, kde nemají stálý balet, ale mají hosty, jsem viděl představení Johna Neumeiera, právě jsem tam viděl taneční Jiřího Bubeníčka... To jsem koukal! Ale bratři Bubeníčkové byli výborní, už když tančili ve škole. Pamatuju je z absolventského představení. Viděl jsem je párkrát, když jsem studoval na HAMU.“

Jinak jsem viděl věci Mats Eka a další.“

• Jazyková bariéra už padla?

„Co se týká němčiny, už se domluvíme, sice špatně, ale už si můžu s Němci i povídat. Problém ohledně němčiny je v tom, že v práci se samozřejmě bavíme anglicky. V soukromí musím ale mluvit německy.“

• Kde bydlíš?

„Pronajímám si byt. Na víc nemám. Díky dokonalé německé administrativě můžu být zaměstnán pouze v divadle, se kterým mám smlouvu, možnost nějakého příjvodu pro mně neexistuje, to je zakázáno. Pokaždé dostávám povolení k pobytu a k práci jenom podle smlouvy. A smlouvu dostávám vždycky na rok. Každý rok čekám co bude, co nebude... Taková je realita.“

• Co se týká odezvy scénického tance u německé veřejnosti, dá se říci všeobecně jaká je situace?

„Tak se najdou lidi, kteří prohlašují, že modernímu tanci nerozumí, ale je fakt, že návštěvnost tam je lepší než tady v ČR. I když i náš soubor má někdy menší návštěvu než opera nebo opereta. Naše divadlo má tři různé jeviště, největší hlediště pojme 1200 diváků, menší 600 a nejmenší je pro 120 lidí, to je taková komorní scéna pro herce.“

• Jsi tanečník. Bavilo by tě někdy být tanečním pedagogem?

„Přemýšlel jsem, že bych někdy v budoucnu mohl třeba i pracovat jako asistent choreografa a učitel. Ale taky to nemusí být snadné, vidím to třeba u nás - máme asistentku, která je bývalá sólistka. Učí od deseti do půl dvanácté, potom je přestávka na oběd a potom musí být v pohotovosti až do pěti odpoledne a musí všechno vědět, všechno umět. Není to jednoduché.“

• S odstupem několika let, co bys řekl ke svému působení v Kibbutz Contemporary Dance Company?

„Byl to výborný soubor, rád bych se do něho i vrátil, ale v téhle politické situaci - bohužel. Být v Izraeli v některých částech znamená být odříznut od světa, navíc je to jiná kultura, cítili jsme se tam přece jen osamělí. Byli jsme tam ve stejné době s Igorem Vejsadou, který dnes pracuje v Ostravě.“

Pro můj začátek byl pobyt v Izraeli výborný start, protože jsem se tam hodně naučil. Byl tam výborný choreograf Rami Be'er, s kterým bych si přál ještě někdy pracovat.“

• Neplánuje soubor Nationaltheateru vystoupení někdy v České republice?

„Pokud to vyjde začátkem června bychom měli mít dvě, nebo tři představení v Ostravě, jistě je 12. června jedno představení v Brně. V červenci bychom měli potom odejet na tři neděle do Číny, kde už jsem mimochodem tančil s Izraelci.“

• Do Číny se těšíš?

„Děkuji, myslím, že víc hubnout už nepotřebuji. Po dvou týdnech v Číně jsem jedl už jenom polévku a čistou rýži. Dost drastická dieta. Radši jsme se tam ani neptali, co vlastně jíme.“

Radek Fiala

Foto: -mn-

• Co si má čtenář představit pod pojmem -účastnit se konkursu- do nějakého souboru?

„Jako všude - sejdou se tanečníci dobří a méně dobří, ale může se stát, že i ti dobří neprojdou. V první řadě konkurs začíná klasickým tréninkem, kde už dojde k prvnímu vyřazování. Po cvičení u tyče, na volnosti, všude odpadávají ti méně připravení. Nakonec choreograf pracuje sám s lidmi, kteří prošli, na svém stylu. Z těch si potom vybere ty, co se mu nejvíce hodí. Trvá to dlouho, den je zabít. Když jsem dělal konkurs do Haagenu, začal jsem v deset a skončil v pět hodin. Ale to bylo i s čekáním, museli udělat víc skupin, protože se sešlo 200 lidí. Tanečníků je hodně, boj o místa není tak snadný.“

Ale musím říci, že jsem pro klasickou skupinu ještě konkurs nedělal, vždy to bylo do moderny. Ale všude je základ klasická technika.“

• Co říci na závěr něco filozofického?

„Nikdy není člověk úplně spokojený. Když má moc práce, stěžuje si, když má málo práce, nebo žádnou, stěžuje si také. Já jsem radši, když mám práce víc.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Z regionální přehlídky dětských skupin scénického tance v Červeném Kostelci

chor.: Depregatio - FLASH Jaroměř

Foto: BoD

Flek Chrudim a Ivana Hrochová pro Taneční

• *Mohla byste představit váš soubor pro ty, kteří ho třeba ještě neznají?*

„Flek Chrudim existuje 11 let. Zaměřuje se především na scénický tanec. Dalo by se říci, že jsme samouci, občas absolvujeme nějaké semináře. Je nás v současné době 15, z toho 2 kluci. S klukama je to stálá potíž, i když jich třeba začne tančit víc, většinou se nedostanou na úroveň nutnou pro jevištní vystoupení. U holek je to jednodušší, pro kluky jsou technické požadavky náročnější.

Soubor vedu od začátku. Většinou každý rok směřuje k přípravě celovečerního pořadu, kde první půlka bývá retrospektivní a druhá polovina bývá premiérová. Dost často vystupujeme na festivalech alternativních hudebních scén, na lipnickém festivalu „Pro malou planetu“. Vystoupení bývá v areálu hradu, kde probíhají celý víkend různé happeningy, bývají tam různé kapely, divadelníci... Tančili jsme na festivalu v Košumberku, v Chrudimi při „loutkárně“, kde jsme tančili venku v parku.

• *Jak vnímáte přehlídky scénického tance „Tanec, tanec...“, kterých se pravidelně účastníte?*

„Je to další šance k vystoupení a konfrontaci s ostatními, nejezdíme soutěžit, jedeme skutečně jako na přehlídku. Myslím, že se ve scénickém tanci nedá soutěžit. Někdy postoupíme dál, někdy ne.“

• *Co byste řekla k práci porot?*

„Porotci bývají stabilní, prakticky stále stejní, a vychází z toho, co sami dělají. Ten styl se jim pak víc líbí. Víc se podle mého názoru preferují ZUŠky, nežli něco, co existuje mimo ně. Nevím čím to je.

Problém je i to, že když se někdy poškorpíme s porotci při rozborovém semináři, dávají nám lidi z jiných souborů za pravdu i když sami při semináři nereagují a svůj názor nevyjadřují. Odkývají porotcům kde co, výhrady mají až v zákulisí mezi sebou.“

• *Co by se mělo zlepšit v práci porot?*

„Určitě by to neměli být pořád ti samí lidé, protože když si člověk u nich udělá určitou pověst, těžko ji pak někdy změní. Sice si těch lidí vážím, ale to neznámá, že když jsou v porotě, že automaticky musím přijmout jejich posudky. Myslím si, že mnohdy nejsou úplně objektivní.

Ale skutečně se mi zdá, že jádro porot je složeno stále ze stejných lidí a že jejich myšlení se nijak neposunuje dopředu. Upřímně řečeno, někdy se mi zdá, že je ta práce ani nebaví.

Náš soubor býval dříve na těchto přehlídkách těžce zkřížován, ale brali jsme to, protože jsme měli pocit, že porota chce pomoci nám i tanci. V poslední době mám pocit a nemusí se to týkat jen hodnocení našeho souboru, že porotci už jsou v jiné poloze. Jsou zkušení, mají jméno, hodně

umí a k souborům se staví ve smyslu - co si dovoluujete vzít tohle téma a na tohle nemáte... Řekla bych, že někdy působí až dojmem, že jsou otrávení, že na přehlídky jedou posuzovat. Když se tak někdy na porotu podívám, zdá se mi, že je ta práce nebaví. Víím, že je to náročné. Když sedím v sále a nemusím si ani nic poznamenávat, je problémem udržet pozornost. Na druhou stranu, jestli je porota placená, i když jasně, že je to neživí, měli by se porotci víc snažit o komunikaci.

Mám zkrátka takový všeobecný pocit, že porotci se v soutěžích někdy exhibují a do určité míry jsou i otrávení.

Myslím, že by přehlídky potřebovali něco nového, protože někdy už ani lidi ze souborů moc nezajímá, co řeknou porotci, odkývají to a jdou zase po svých.

Lidi mimo obor, jako výtvarníci a další, jsou do porot rozhodně nutní. Považuji je za objektivnější, mám pocit, že si až tolik nehrájí svoji „polívičku“, než lidi z tanečního oboru.“

• *Vraťme se k činnosti vašeho souboru. Jak vypadá současnost a blízká budoucnost?*

„V Chrudimi se rekonstruuje divadlo, takže letošní sezóna byla dost krutá - náš profilový pořad jsme museli přemístit do malého sálu muzea.

Vloni jsme se pokoušeli udělat v Chrudimi i taneční festival, kde jsme oslovili všechny taneční aktivity u nás včetně folklóru. Soubory byly vstřícné, snad kromě diskoskupin. Vystoupení bylo docela zajímavé.

Snažíme se dělat i pořady pro školy. Snažíme se podchytit mládež od úplně mladých dětí až po střední školy.“

• *Mimochodem letos vás porota v regionálním předkole Celostátní přehlídky „Tanec, tanec...“ navrhla na postup do ústředního kola. Po kritických slovech na adresu poroty, jak přijímáte tento verdikt?*

„Jsme rádi, ale i kdyby nás nenavrhli, všechno zůstane tak jak je. Pracujeme dál. Ale já jsem nekritizovala poroty za to, že nás někde nenavrhují, ale za to, jaký mám pocit z jejich projevů i vůči jiným souborům, nejenom vůči nám. To ne, že bychom byli tak výjimeční a vadila by nám pouze kritika našeho souboru. Chybí mi dobrý pocit z toho, že porota není otrávená sledováním tancování a hodnocením.“

Děkuji za rozhovor. A mimochodem víte, že už jsem měl tu čest také pracovat v porotě dvou tanečních soutěží a do dalších se chystám? Nezaškodí si před porotováním přečíst takovýto článek, případně poslechnout jiné výhrady...

-mn-

TANEČNÍ ROZHLEDY

Z regionální přehlídky dětských skupin scénického tance v Červeném Kostelci
chor.: Hodina Duchů - ZUŠ Nové Město nad Metují

Foto: BoD

Dobře utajený festival

Jednoho krásného dne jsem se dočetl v MF Dnes o Praga Festivalu. Začal v Mladé Boleslavi, pokračoval v Kolíně, v týdnu od 27. do 30. dubna. Účastnili se ho mladí tanečníci z Itálie, Švýcarska i od nás, rekrutující se z různých tanečních škol.

Co mě na tomto festivalu zaujalo, byla jeho dokonalá utajenost: Kde jinde by o akci tohoto typu měli vědět, než na městském kulturním středisku v Mladé Boleslavi (jsem si řekl) a už jsem telefonoval. Téměř jednotná odpověď dotázaných byla - „o tom vůbec nic nevíme, zavolejte si do divadla“. Vzhledem k tomu, že se jednalo o mezinárodní akci, zajímavá informace, že?

Zavola jsem do pokladny divadla, kde jsem nepředpokládal, že bych se něco dozvěděl, ale zkoušet je potřeba všude. Co kdyby byla v pokladně fanynka tance. Nebyla. Poté jsem volal na ředitelství divadla, s dotazem po organizátorech akce. Patrně jsem narazil zrovna na „záskok“, protože paní u sluchátka mě se zřetelnou úlevou odkázala na tlumočnický festival, která právě přišla. Ovšem kontakt na organizátory jsem se stejně nedozvěděl. Pouze jsem byl pozván do Kolína, kde festival ve čtvrtek končil. Bohužel jsem měl už sjednaný jiný program.

Pozdravuji tímto organizátory Praga festivalu (nepochybují, že se k nim vzkaz dostane), a chtěl bych je upozornit, že největší chybou je myslet si, že dobrá akce se propaguje sama. Na příští třetí ročník festivalu se těším a doufám, že se o něm dozvíme dopředu. Pokud podáme včas informaci, určitě by se řada učitelů TO jela podívat, jak vypadá zahraniční taneční mláď.

-mn-

Červený Kostelec 2.5.1998 - regionální kolo „dětské“ přehlídky

Druhého května jsme navštívili s naší redakční výpravou regionální kolo Celostátní přehlídky dětských skupin scénického tance v Červeném Kostelci. Zúčastnily se ho tyto soubory: ZUŠ Červený Kostelec (choreografie Blanka Šourková, nebo Jiřina Poznarová), Flash Jaroměř (Lenka a Pavla Halašovy), ZUŠ Nové Město nad Metují (Romana Vančáková, nebo L. Kurková a Jana Michelová, nebo Jana Mrovcová), ZUŠ Semily (Kristýna Černá), ZUŠ Trutnov (Blanka Faltová, nebo Jana Francová), Taneční studio Oliver Vrchlabí (Věra Jirešová), ZUŠ Náchod (Jana Valtarová) a ZUŠ Dobruška (Petra Felcmanová).

Celkem bylo uvedeno 22 choreografií, nejvíce bylo zastoupeno ZUŠ Nové Město nad Metují (7x), ZUŠ Červený Kostelec (5x), Flash Jaroměř (3x), ZUŠ Semily (3x), ZUŠ Trutnov (2x), ostatní soubory předvedly jednu choreografii.

Přímý postup na ústřední kolo do Kutné Hory patří ZUŠ Náchod s tancem „Poetické nálady“, chor.: Jana Valtarová a ZUŠ Červený Kostelec v choreografii „Prší déšť“ Blanky Šourkové.

Po skončení regionálního kola jsem si popovídal s Janou Valtarovou, autorkou tance Poetické nálady (hudba Miroslav Hlaváč):

• Jak jste objevila tyto krásné klavírní skladby Miroslava Hlaváče?

„Skladby Miroslava Hlaváče jsem objevila díky spolupráci s kolegyní učitelkou, která Miroslava Hlaváče zná osobně a má od něho některé jeho nahrávky, které mi poskytla, když jsem hledala vhodnou muziku. Ještě takovou malou poznámku k té hudbě: Pan Hlaváč má letos 75. narozeniny, takže jsme se rozhodly u nás v Náchodě udělat pásmo z jeho Poetických nálad. Těch skladeb je celkem 20 a několik z nich děláme na závěrečný koncert naší základní umělecké školy. Je to příležitost uctít životní jubileum skladatele.“

• Když se vám takto opravdu dobře podařilo zpracovat skladby z oblasti hudby vážné, budete dál pokračovat tímto směrem?

„Nemám vyhraněný styl, že bych se zabývala pouze vážnou hudbou, snažím se zpracovat to, co mě zaujme.“

• Běží taneční obor u vás na škole k vaší spokojenosti?

„Samozřejmě, že by to vždycky mohlo být lepší, ale vcelku taneční obor funguje dobře, máme plně pokrytou i korepetici... Máme málo kluků.“

• Chcete něco sama dodat?

„Snad jenom to, že tamhle kousek za vámi stojí sám pan hudební skladatel Miroslav Hlaváč, který se přijel osobně podívat na naši práci!“

Děkuji za rozhovor.

Také skladateli Miroslavu Hlaváčovi jsem byl představen na regionálním předkole dětské přehlídky scénického tance v Červeném Kostelci. Klavírní skladby Poetic-

ké nálady Miroslava Hlaváče se staly hudební předlohou pro taneční zpracování jedné z postupujících choreografií (autorka chor.: Jana Valtarová).

• Právě jste byl svědkem tanečního zpracování Poetických nálad. Mohl byste něco k tomu říci, i o vašem vztahu k tanci všeobecně?

„Libilo se mi to. Ale není to pro mě nic nového, že se tančím na moji hudbu - na moji hudbu se tančí už přes třicet let. Asi nejznámější z mých větších prací je balet Čarodějův učeň podle Goetha, ten bych řekl je svým významem asi největší. Čarodějův učeň jako symfonická suita prošel Německem, u nás se hrál v Plzni, nebo v Opavě... Další větší moje práce je elektronický balet Nokturno u fontány, ten měl velmi kladnou odezvu v Německu, v Halle se hrál asi patnáctkrát, řada repríz byla v Göttingu i jinde. Nokturno u fontány se dělalo i v Plzni, kde se realizovalo i za pomoci filmových dotáček se zapůjčenými přístroji z Laterny Magiky.“

Dá se tedy říci, že můj vztah ke scénickému tanci je více než dobrý.“

• Co komponujete právě teď?

„Právě jsem dokončil velký písňový cyklus pro australské krajany. Co se týče komponování - prostě každý rok něco přibude...“

• Vy bydlíte v Praze?

„Bydlím v Praze, ale bývám často v Nového Městě nad Metují, manželka pochází z tohoto kraje.“

• Zajdete si občas na scénický tanec, na balet?

„V Praze každou chvíli, naposledy jsem byl na dalším zpracování Prokofjevova Romea a Julie, viděl jsem sice tento balet už za život celkem aspoň 20x, ale bylo to pěkné. Hlavně se snažím sledovat novinky, ale bohužel teď je docela málo baletních novinek. Co mě napadá z poslední doby, že snad jen kolegovi Jarmilovi Burghauserovi se podařilo, že mu realizovali balet Tristram a Izolda. Když jsme u legendárních dvojic, nemohu nevzpomenout na úspěšné koncertní provedení mého baletu Héro a Leandros, to je legenda o lásce dvou řeckých milenců.“

• Vy jste se věnoval i elektroakustické hudbě, že?

„Ano, jsem vlastně jeden ze zakladatelů této hudby u nás. Elektroakustickou hudbu jsem využíval i ve svých baletech. Pokud pamatujete, spoluzakládal jsem i studio elektroakustické hudby v Plzni, bohužel dnes je již zrušené. Za minulého režimu v sedmdesátých letech bylo rušeno z důvodů politických, po roce 1989 bylo studio sice otevřeno, ale z finančních důvodů byla později jeho činnost skončena.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Holland Dance Festival - The Hague 1998 résumé

Jako členové studijní skupiny pražské HAMU a „hosté“ Kyliánovy nadace jsme měli v průběhu Holland Dance Festival možnost sledovat vybrané umělecké práce na třech festivalových jevištích v Haagu, ale také účastnit se tréninků a zkoušek souborů, hovořit s uměleckými šefy, baletními mistry, tanečnicemi a manažery. Ve třech špičkových nizozemských tanečních školách v Haagu, Rotterdamu a Amsterdamu jsme si ověřili, jak vypadá péče státu, regionů a měst o rozvoj tanečního školství a jaká je jeho pozice mezi dalšími uměleckými studijními obory.

Je zřejmé, že výše uvedená tři města tvoří téměř splyvající pobřežní aglomeraci o několika milionech obyvatel a velikosti přibližně středočeského kraje. Toto území zároveň představuje obrovský hospodářský, obchodní, společenský a kulturní potenciál, který de facto reprezentuje Nizozemské království po všech stránkách. Ostatní regionální centra se většinou zaměřují na péči o nádherná - většinou nová a dokonale vybavená - kulturní zařízení, která slouží jako variabilní a multifunkční zázemí. Tam je pak značný počet uměleckých akcí importován „z pobřeží“ a často také ze zahraničí.

Velká „kamenná“ taneční centra - balet Národního divadla v Amsterdamu, „Kyliánovy“ soubory v Haagu a Scapino Ballet v Rotterdamu doplňuje několik desítek dalších stálých komorních těles a příležitostných uměleckých „projektů“ (nyní údajně přes 60!).

Toto je tedy zázemí, o které se mohou opřít organizátoři Holland Dance Festival, který je zřejmě největší taneční akcí bohatého kulturního kalendáře v Nizozemí. Letos je navíc veškeré společenské dění zářmováno do pečlivě chystaných oslav 750 let založení města Haagu.

Tato „capitol village“, jak sami Holanďané své hlavní město posměšně nazývají, je sevřena mezi dvěma slavnými evropskými přístavy a skutečně v minulosti působila spíš jako typické pobřežní maloměsto s jediným královským palácem, několika ministerstvy a malým kotvištěm jachet. Nové „Kyliánovo“ divadlo na Spuijeleijn ještě na začátku 90. let vypadalo jako osamocený architektonický výkřik mezi blátivým staveništěm a areálem hlavního nádraží.

V posledních letech ale právě v okolí divadla vyrostlo nové impozantní městské centrum - jakási samostatná čtvrť výškových budov - které prezentují smělé futurologické vize s odvážnými kombinacemi tradičních a moderních tvarů a materiálů. Většina těchto budov je veřejně přístupná - jsou zde knihovny, školy, kina a další „občanské“ zázemí. Nederlands Dans Theater a další aktivity Jiřího Kyliána tak získaly strategické umístění plně odpovídající jejich významu v nizozemské, resp. evropské kultuře.

Osmý ročník „Holland Dance Festival“ tedy letos zahajuje seriál velkých společenských a kulturních událostí na oslavu města Den Haag. Většina akcí je umístěna právě do areálu NDT - nově přejmenovaného na „Lucent Danstheater“ (1001 míst), dále do blízkého „Theater aan het Spui“ se dvěma variabilními komorními sálami (420 a 280) a do tradičního undergroundového „Korzo Theater“ (300) v historickém centru Haagu. Propagace festivalu je vzhledem k jeho rozměrům a významu poměrně skromná a může si to dovést, protože oslovuje zkušenou a dobře zorientovanou kulturní veřejnost. Vztah mezi organizátory akce a diváckou komunitou jsou konsolidovány mnohaletou oboustrannou důvěrou a poctivým přístupem, nikde nenajdeme bombastickou reklamu, drahé billboardy, samouchvalné reportáže a nadpisy plné navoněných superlativů. Každá akce je jasně a konkrétně avizována, realizována a vždy splní to, co slibovala. Organizátoři se chovají velmi efektivně, sponzoři decentně a tak si všichni zúčastnění mohou nerušeně vychutnávat hlavní smysl festivalu. Chybně oznámený začátek jednoho představení v Korzu byl jen tou příslovečnou výjimkou, potvrzující pravidlo.

Program sedmnáctidenního festivalu umožnil účast více než 200 tanečníků ze 17 souborů ve 44 představeních. Široké spektrum nabízeného repertoáru začíná od premiérových prací všech tří souborů NDT přes Batsheva Ensemble, Tanztheater der Komischen Oper Berlin, Compañía Nacional de Danza (Španělsko) a Richard Alston Dance Company až po sólové výstupy Silvie Guillem a dalších osobností z Belgie, Francie, Izraele, Japonska, Německa, Nizozemí, Portugalska a USA. Součástí festivalu je tradičně také komponované představení tanečních škol - letos z Amsterodamu, Haagu, Londýna a Rotterdamu.

Na úvod festivalu pořadatelé zorganizovali mezinárodní sympozium, kterého se zúčastnilo mimo jiné přes 20 pozvaných vedoucích uměleckých a pedagogických osobností a kulturních pracovníků z významných evropských tanečních center. Ústředními otázkami byly: „Tanečník a jeho nové postavení v profesionálním tanci“, a především nyní velmi závažná, sociálně laděná otázka: „Jak se tanečník během svého studia a krátké kariéry může připravit na svůj další civilní život“.

Motto letošního Holland Dance Festivalu bylo vyjádřeno poeticky: „A Dancer's Tale“ neboli „Tanečnickův příběh“. Je zřejmé, že ústředním tématem všech diskusí o tanci „na západ od Rýna“ je tanečník a jeho nové postavení na přelomu století. Vzhledem k obrovské akceleraci vývoje, kterým tanec prošel ve 20. století již tanečník není vnímán jen jako dokonalý, nicméně pasivní interpret a nástroj v rukách choreografa a dalších divadelních umělců, u kterého se očekává především vysoký technický standart, jevištní zjev a projev. V konfrontaci s požadavky současného vývoje scénického umění se stále zřetelněji jeví jako aktivní účastník a spolutvůrce tanečního představení, dokonce se očekává, že bude emancipovaným iniciátorem uměleckých děl. Tento zdánlivě elementární požadavek ale představuje rozsáhlé změny v pohledu na strukturu vzdělávání a celkovou profesionální přípravu nového tanečního umělce, na proporce uměleckých těles, dramaturgii a způsoby veřejné prezentace tanečních děl. Diskuse na tato témata může v budoucnu do značné míry zodpovědět i otázky, týkající se společenského a sociálního postavení tanečníka v občanském životě.

Českého diváka na Holland Dance Festivalu asi nejvíce překvapí jednoznačně eklektické taneční vzdělání většiny interpretů - suverénní a jako-by samozřejmé ovládnutí těla a přirozené vstřebání různých tanečních technik - jejich fyzikální podstaty, pohybového slovníku a estetických měřítek. Přesně dávkovaná klasická preciznost, grahamovská dynamika, limónovská plasticita a jazzová rytmičnost jsou okořeny někdy výraznou expresivní mimikou, jindy zarputilou repetitivním akademickým tvarem nebo naopak živočišným pohybovým primitivismem. A to vše v jediném představení, mnohdy i v jediném díle. Tanečník „nového typu“ musí být schopen jak disciplinovaného kolektivního výkonu tak i osobitě individuální prezentace.

V tomto prostředí se již dávno nediskutuje o potřebě kombinovaného vzdělání v klasickém, současném a jazzovém tanci, o nutnosti rozvíjet tvořivost a osobní přínos tanečníka již v průběhu jeho vzdělávání a o promyšleném rozvoji emocionální a intelektuální složky jeho osobnosti. Tito lidé prošli školami, kde se nebojí tvrdě trénovat, aniž by se strchovali, že ztratí přirozenou tvořivost a nebojí se ani svobodně experimentovat ze strachu, že si poškodí vybroušené řemeslné dovednosti. V programech těchto uměleckých těles nenajdeme žádné konkrétní popisy a návody k pochopení, autoři si neberou na pomoc hlubokomyslné filozofické úvahy, svět transcendentna, psychologické analýzy postav ani jiné pseudointelektuální konstrukce, kterými je obvykle zakrývána umělecká impotence, tvůrčí povrchnost a elementární neznalost řemesla.

Vše je jasné a čitelné řečeno na jevišti, divák může být konsternován, šokován, dokonce rozčilen, popuzen a vyčerpan tvrdým konfliktem mezi svou dosavadní „zažitou“ scénickou zkušeností a aktuálně prezentovaným dílem. Ale nikdy se necítí rafinovaně oklamán a ponížen tou dobře známou „falešnou hrou na umění“. Umělec, který ho zde oslovuje, je dokonale připraven a koncentrován na upřímný a intenzivní dialog s publikem, jeho projev je většinou syrově přirozený a přitom vždy profesionálně zvládnutý. I zdánlivě konkrétní a jednoznačně prezentované dílo nechává divákovi dostatek prostoru pro vlastní přístup a výklad, ničeho není příliš a pointa přichází vždy dříve, než na ni divák stačí pomyslet. Fiktivní dialog s tvůrcem - mnohdy velmi kritický a kontroverzní - často pokračuje ještě dávno potom, kdy jde opona dolů.

Tady právě začíná nový věk, zatímco doma jakoby někteří kolegové, vinou vnějších historických okolností, teprve očekávali velké umělecké skutky 20. století, jakoby teprve balili kufr, jedni Isadore Duncan do Londýna a druhí Michailu Fokinovi do Paříže.

Na obranu naší domácí taneční komunity dlužno dodat, že výše uvedené postřehy se týkají naprosté špičky světového tanečního ledovce, protože účastníci Holland Dance Festivalu jsou zcela výjimečné osobnosti a tělesa, která většinou nereprezentují konkrétní národní kulturu (s výjimkou

Batshevy) nebo dokonce školu (s výjimkou studentského představení). Jsou to typicky mezinárodní umělecké společnosti, složené ze světoběžníků, jejichž curriculum vitae se již na začátku kariéry hemží známými jmény pedagogů, tvůrců, projektů, škol a souborů v různých zemích - dokonce na různých kontinentech.

Na každé místo v těchto špičkových souborech čekají doslova stovky dalších nadšených a kvalitních uchazečů. V několika málo světových tělesech tak dochází k mimořádné koncentraci uměleckého, společenského, ale i lidského potenciálu - vnitřní režim, pracovní morálka a celková tvůrčí atmosféra zde proto mohou splňovat také zcela mimořádná kritéria. Proto by nebylo fair, kdybychom mechanicky porovnávali práci těchto souborů s národními nebo dokonce regionálními uměleckými institucemi ve střední nebo východní Evropě.

Mimochodem, domácí - nizozemské taneční podhoubí, které má z našeho pohledu naprosto výjimečnou podporu státu a měst a může být ve stálém kontaktu se současným tanečním děním ve světě, vykazuje přesto v mnoha ohledech podobné choroby jako náš taneční svět. Klasicky orientovaní tvůrci stále ještě naivně doufají, že samotným porušováním pravidel klasiky vznikne automaticky moderní choreografie, bašty moderního tance ostentativně přehlížejí klasiku v bláhové představě, že právě ta „jejich“ moderna je samospasitelná ... a konečně sebevědomí pohrobci Isadory Duncan zarputile trápí své kuriózní pseudotaneční postavy nekonečnými amatérskými improvizacemi.

A to všechno se odehrává jen několik desítek metrů od bohatých školních videoték a několik kilometrů od divadel, kde tradičně probíhá Holland Dance Festival a další špičkové akce světového tanečního umění. Přesto i tady v Nizozemí - stejně jako v mnoha jiných zemích - někteří „profesionálové“ permanentně „zaspávají dobu“.

Pravda ovšem také je, že mezi 200 účinkujícími Holland Dance Festival najdeme jen zlomek domácích tanečníků. Například Nederland Dans Theater, kde jsou mezi 42 tanečnicí jeho 3 souborů jen 4 „domácí“, má permanentní problém vysvětlit tuto choulostivou personální otázku nizozemským státním institucím.

Nizozemí čerpá taneční talenty pouze z několikamilionové populace, průměrný Holanďan je vysloveně tržně orientován a umělecké školství považuje za rizikový a neefektivní obor pro svého potomka. Vyhledat talent, přesvědčit ho a vychovat - zvláště u chlapců - je podobný problém jako v Čechách, studenti jsou přijímáni a drženi ve školách také částečně z pragmatických, hlavně ekonomických důvodů - musí „užít“ své kmenové pedagogické sbory bez ohledu na talent a tedy i výsledky.

Osvícení nizozemští kolegové si začínají klást kardinální existenční otázky, které nás teprve čekají: kolik konzervatoří je efektivní podporovat, jak řešit rozpor mezi optimální délkou studia a věkem studentů a požadavky veřejnosti, jaké vstupy a výstupy uměleckého vzdělání má stát právo očekávat nebo dokonce vyžadovat, jaká je skutečná kapacita tanečního školství - kolik pedagogů, tvůrců a manažerů je skutečně schopno zde pracovat, jak koncentrovat síly a prostředky, aby se pronikavě zlepšila kvalita a efektivita tanečního školství a jak optimálně reagovat na současné požadavky trhu?

Jsou to otázky pro domácí české prostředí zatím provokativní a kacířské, ale vyhnout se jim nemůžeme - pokud ovšem nechceme skončit jako jedna z bezvýznamných regionálních tanečních komunit, která si - na rozdíl od Nizozemí - ještě dlouho nebude moci dovolit ani kvalitní světový import.

Kdykoliv mám možnost živě se dotknout světové taneční špičky, zachvátí mne dva zcela protichůdné pocity: samozřejmě nadšení, obdiv a bezmezná euforie - zvláště, když zde potkávám kromě geniálního českého choreografa již i vynikající české tanečnice, ale současně také zklamání, beznaděj a deprese při pomýšlení na to, co všechno bychom ještě museli doma vykonat, kdybychom chtěli aspirovat na jeden z významných regionů tanečního umění 21. století.

Mám naléhavý pocit, že musím celou tuto atmosféru okamžitě přenést domů, že i u nás si tanečníci zaslouží pracovat v prostředí nabitým energií, citem, intelektem, totálním nasazením, vnitřní kázní a nezkrutným talentem, ale také tolerancí, přátelstvím a pozitivním, korektním klimatem. Jak doma rychle vytvořit optimální podmínky, podporu státu a měst, otevřenost a osvěcenost celé umělecké komunity, jak přirozeně shromáždit potřebný umělecký potenciál a vyprovokovat intuitivní spolupráci všech nezbytných tvůrčích sil.

Teoreticky to není tak nepředstavitelné - tam, kde se to v minulosti podařilo, došlo k výjimečným uměleckým počínům a obrovské akceleraci vývoje - Petrohrad minulého století, předválečná Paříž, poválečný New York ... Proč by to jednou nemohla být třeba Praha?

Den Haag, 17. února 1998

Antonín Schneider

Obsah

Věcné téma, aneb Úvodník bez řešení.....	3
MIMI FORTUNAE se představují	4
Mé dojmy z Entrée k Tanci	6
Entrée k Tanci '98 - Řekli po představení (1)	9
S Monikou Rebcovou o tanci a Posledním retru	10
Jaroslav Daněk pro Taneční rozhledy	11
Řekli po představení (2)	11
V příštím čísle přineseme	12
Upozornění	12
Víte o tom?	13
Hra o jablko	13
Kutná Hora 12. - 14. června 1998	13
Radek Fiala - český tanečník v Německu ..	14
Flek Chrudim a Ivana Hrochová pro Taneční rozhledy	15
Dobře utajený festival	15
Červený Kostelec 2.5.1998 - regionální kolo „dětské“ soutěže	16
Holland Dance Festival - The Hague 1998 résume	16
!!! VÝHODY PŘEDPLATNÉHO !!!	18

TANEČNÍ ROZHLEDY

Vydavatel: Bohumír Džubej - BoD

Redakce:

šéfredaktor - Miroslav Němec

Adresa redakce:

Miroslav Němec, Havlíčkova 120, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: (0465)525087, 524352

Adresa vydavatele:

Bohumír Džubej - BoD, Mírové náměstí 131, P.O.Box 47, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: (0465)524352, mobil: 0602 416 913, E-mail: bod@uo.fairnet.cz

Ročně vychází 11 čísel

Cena výtisku 25,-Kč

Cena výtisku při předplatném 20,-Kč

Celoroční předplatné 220,-Kč

Objednávky, předplatné a inzerce:

Bohumír Džubej - BoD, Mírové náměstí 131, P.O.Box 47, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: (0465)524352, mobil: 0602 416 913, E-mail: bod@uo.fairnet.cz

Za původnost a správnost příspěvků odpovídá autor (platí i pro inzerci).

Redakce **TANEČNÍCH ROZHLEDŮ** se nemusí vždy ztotožňovat se všemi zveřejněnými názory a příspěvky. Ty příspěvky, u kterých chybí podpis a adresa (abychom se eventuálně mohli s pisatelem spojit), uveřejněny nebudou. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Přetisk informací jen se svolením redakce.

Tisk:

Tiskárna GRANTIS, Smetanova 510, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel./fax:(0465)525741

Podávání novinových zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ Přeprava č.j.: 2244/98 ze dne 1.6.1998

ISSN 1211-8494, MK ČR 7779

© Bohumír Džubej - BoD

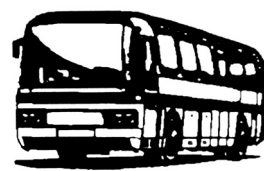
svatební oznámení, barevné prospekty ...

TISKÁRNA GRANTIS

Smetanova 510, 562 01 Ústí nad Orlicí

Tel.+Fax: 0465 - 525741

TISKOVINY
V KRÁTKÝCH
TERMÍNECH
dopisní papíry,
hospodářské tiskopisy,
reklamní letáky,
vizitky, brožury, knihy,

NA DOVOLENOU I ZÁJEZDY VŠEHO DRUHU

U NÁS DOMA I PO CELEM SVĚTĚ

S AUTOBUSOVOU DOPRAVOU

LUBOMÍR ZÁRECKÝ

Pod lesem 253, 562 01 Ústí nad Orlicí

Tel.: 0465 - 523974

LABORATORNÍ ZPRACOVÁNÍ
FOTOGRAFIÍ
PRO NÁŠ ČASOPIS PROVÁDÍ
FOTO IRENA
Smetanova 615, 562 01 Ústí nad Orlicí
Tel.: 0465 - 526295

**FOTO
IRENA**

SOUKROMÁ INZERCE

Toto místo je vyhrazeno pro soukromou inzerci. Sháníte hudbu, látky na kostýmy, někde jste něco ztratili? Nebo naopak něco nabízíte, či jste něco našli?

Ceny soukromé inzerce jsou následující: 1. řádek 30,-Kč, každý další 10,-Kč. Inzerát bude otištěn po zaplacení zaslané složenky.

Uveřejňujeme pouze inzeráty v souladu s platnými právními předpisy a s úplnou adresou inzerenta. Inzeráty pod značkou neotiskujeme.

Inzeráty zasílejte na adresu vydavatele uvedenou vlevo v tiráži.

!!! VÝHODY PŘEDPLATNÉHO !!!

Nabízíme Vám velmi výhodné předplatitelské slevy.

Cena jednoho výtisku zakoupeného v běžném prodeji je 25,-Kč.

Při celoročním předplatném ušetříte na jednom výtisku 5,-Kč a ušetříte tak peníze za více než dvě čísla!!!

Cena jednoho předplaceného výtisku je pouze 20,-Kč!

Stačí **čitelně** vyplnit objednací lístek a zaslat jej na adresu vydavatele.

ZÁVAZNÁ OBJEDNÁVKA - NEVYSTŘIHUJTE - KOPÍRUJTE

Objednávám předplatné časopisu **TANEČNÍ ROZHLEDY** od nejbližšího možného čísla za cenu 20,-Kč za číslo.

Příjmení a jméno předplatitele :

Ulice a číslo popisné..... :

PSČ a město..... :

Předplatné uhradím : ☐ složenkou

☐ fakturou

Datum a podpis (razítko) :

UŽ VÁS NEBAVÍ PŘI PŘEDSTAVENÍ MĚNIT JEDNU KAZETU ZA DRUHOU?
HLEDÁJÍ SE VÁM ŠPATNĚ ZAČÁTKY NAHRÁVEK?
ŘEŠENÍM JE VLASTNÍ CD!

ZAJISTÍME PRO VÁS KUSOVOU I MALOSÉRIOVOU VÝROBU ZA VELMI PŘIJATELNÉ CENY!

Podklady pro výrobu CD mohou být NA:

MAGNETOFONOVÝCH KAZETÁCH, MAGNETOFONOVÝCH PÁSCÍCH, ORIGINÁLNÍCH CD NEBO NA MD.

MŮŽEME PRO VAŠE CHOREOGRAFIE ZAJISTIT I SESTRŽÍH A MIXÁŽ NAHRÁVEK.

PROVÁDÍME TAKÉ ŽIVÉ NAHRÁVKY.

To vše digitální technologií!

KONTAKTUJTE:

Bohumír Džubej - BoD

MÍROVÉ NÁMĚSTÍ 131, P.O.Box 47

562 01 Ústí nad Orlicí

Tel: 0465-524352, Mobil: 0602 416 913

E-mail: bod@uo.fairnet.cz

POZOR!

Pirátské kopie originálních nahrávek neděláme! Přísně dodržujeme autorský zákon! Děkujeme, že takovéto kopírování po nás nepožadujete.

Mezinárodní dílna soudobého scénického tance

1. - 7. července 1998 v Ústí nad Orlicí

Nabízíme:

- ✓ praktické taneční semináře - technika soudobého tance, kontakt, improvizace, 3-4 dvouhodinové lekce denně
- ✓ dvě speciální pohybové dílny určené pro tanečníky a choreografy s dostatečnou pohybovou zkušeností, jejichž cílem je tvořivý přístup ke zpracování tématu
- ✓ teoretické přednášky
- ✓ tři celovečerní koncerty v Roškotově divadle, v jejichž programu vystoupí soubory:
Dansgroep Duende (Holandsko),
Skupina Anny Cygan (Krakov - Polsko),
C-DANCE (Ústí nad Orlicí - ČR), Prozatím (Choceň - ČR)
(v jednání jsou další skupiny - možnost vystoupení nabízíme i Vám. V případě zájmu pošlete videozáznam představení, na podmínkách se lze dohodnout)
- ✓ Lektoři: Jiří Lössl - ČR, Jaroslav Langmaier - ČR, Grietine Molenbuur - Holandsko, Anna Cygan - Polsko, lektoři ze Slovenska v jednání
- ✓ Dílna je určena hlavně neprofesionálním umělcům
- ✓ Ubytování a stravování bude zajištěno v Domově mládeže SPŠT - čtyřlůžkové pokoje se sprchou a WC
- ✓ Účastnický poplatek: 1800,- Kč bude využit na částečné krytí nákladů na dílnu: ubytování, stravování, volný vstup na všechny semináře, koncerty a přidružené akce
- ✓ Můžete se přihlašovat již dnes na adresu: Středisko kulturních služeb, Dělnická 219, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: 0465-521047, fax.: 0465-523975
- ✓ Případné dotazy zodpoví i Iva Švarcová, IPOS-ARTAMA, Křesomyslova 7, 140 16 Praha 4 - Nusle, tel.: 02-61215684 až 7, fax.: 02-61215688
- ✓ Pořádají: IPOS ARTAMA Praha, Taneční sdružení EVA Ústí nad Orlicí, Středisko kulturních služeb Ústí nad Orlicí, za finančního přispění MK ČR a Nadace Open Society Fund Praha

